

Agro RINKA

ISSN 1648-987X

OFICIALUS INFORMACINIS STATISTINIS LEIDINYS

2005 m. sausio mėn. 17 d.

Nr.1(17)

TURINYS

Grūdų ir rapsų rinka1-5

Cukraus rinka6

Kiaulienos ir jautienos rinka.....7-10

Paukštienos ir kiaušinių rinka11-12

Pieno ir pieno produktų rinka13-17

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų rinka18-22

Ekologiškų produktų rinka.....23-24

Grūdų ir rapsų rinka

Lietuvos grūdų ir rapsų rinkos apžvalga

Intervenciniai pirkimai

Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (LŽŪMPRR) 2005 m. sausio 7 d. duomenimis, nuo 2004 m. lapkričio 2 d. gautos 269 paraiškos parduoti grūdus (110 kviečiams ir 110 miežiams). Dėl tam tikrų priežasčių 49 pareiškėjai parduoti grūdus atsisakė. Pagal paraiškas siūlomas parduoti į intervencinius sandėlius bendras grūdų kiekis sudaro 100,826 tūkst. t (56,389 tūkst. t kviečių ir 44,437 tūkst. t miežių). Minėtai datai, į intervencinius sandėlius LŽŪMPRR priėmė saugoti (nupirko) 28,329 tūkst. t grūdų (14,609 tūkst. t kviečių ir 13,720 tūkst. t miežių).

Supirkimas

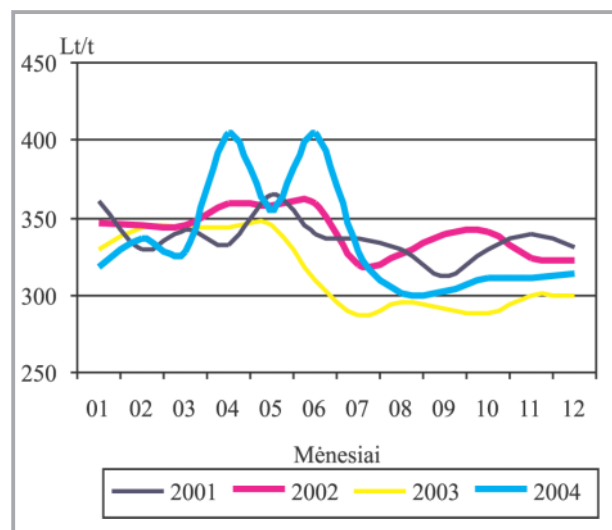
Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (ŽŪMPRIS) duomenimis, 2005 m. 1 savaitę (01 03-09) grūdų supirkimas Lietuvoje vėl suintensyvėjo. Preliminariais duomenimis, lyginant minėtą savaitę su 2004 m. 53 savaitę (2004 12 27-2005 01 02) grūdų supirkimas padidėjo 41,4% (nuo 27,98 tūkst. t iki 39,57 tūkst. t). Kviečių 1 savaitę iš vidaus rinkos subjektų supirkta 24,82 tūkst. t (iš augintojų – 18,39 tūkst. t, iš kitų vidaus rinkos subjektų – 6,43 tūkst. t). Rugių supirkta

0,96 tūkst. t (iš augintojų). Miežių minėtą savaitę supirkta 6,11 tūkst. t (iš augintojų – 4,65 tūkst. t, iš kitų vidaus rinkos subjektų – 1,46 tūkst. t).

Pardavimas, perdirbimas ir atsargos

Nors grūdų supirkimas įmonėse ir padidėjo, tačiau pardavimas sumažėjo. Pavyzdžiui, lyginant 2004 m. 53 savaitę su 2005 m. 1 savaitę, pardavimas

Maistinių rugių kainos Lietuvoje 2001-2004 m., Lt/t

Pastabos: nuo 2004 01 vidutinė svertinė kaina

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Grūdų eksportas ir importas Lietuvoje 2004 m. spalio-gruodžio mėn., t*

Pavadinimas	Įvežimas iš ES šalių			Importas iš trečiųjų šalių			Išvežimas į ES šalis			Eksportas į trečiąsias šalis		
	10	11	12	10	11	12	10	11	12	10	11	12
Kviečiai	4	0	0	2000	0	0	8590	17295	28207	23500	55629	12695
maistiniai I klasės	0	0	0	0	0	0	6257	5928	27211	14311	36745	6668
maistiniai II klasės	0	0	0	0	0	0	1765	10855	0	5427	14800	4847
pašariniai	4	0	0	2000	0	0	568	512	996	3762	4084	1180
Rugiai	80	3654	3860	0	69	0	303	0	0	0	150	0
maistiniai	80	3654	3860	0	69	0	303	0	0	0	150	0
pašariniai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Miežiai	1382	3544	0	0	0	0	57	0	3613	564	1715	16595
maistiniai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
salykliniai	666	3544	0	0	0	0	0	0	0	564	1715	1291
pašariniai	716	0	0	0	0	0	57	0	3613	0	0	15304
Grikių	0	0	0	0	0	110	0	0	0	0	0	0
Kvietrugiai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	193	189	370
Kukurūzai	2457	2990	5197	403	3000	0	1581	3247	490	0	301	122
Žirniai	0	0	0	652	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso:	3934	10188	9057	3055	3069	110	10531	20542	32310	24257	57985	29782

* įmonių duomenys

Šaltinis: ŽŪMPRIS

sumažėjo nuo 47,20 tūkst. t – iki 13,58 tūkst. t.

Perdirbimas analizuojamu laikotarpiu padidėjo 10,2% ir sudarė 14,41 tūkst. t. Atsargos 1 savaitės pabaigoje išaugo iki 591,15 tūkst. t. Iš jų kviečiai sudarė 385,80 tūkst. t, rugiai – 40,72 tūkst. t, o miežiai – 127,08 tūkst. t.

Tačiau rapsų atsargos 1 savaitės pabaigoje sumažėjo 5,6% (nuo 51,11 tūkst. t iki 48,15 tūkst. t).

Kainos

ŽŪMPRIS duomenimis, maistinių I klasės kviečių, rugių ir pašarinių miežių vidutinės supirkimo kainos 2004 m. 53 – 2005 m. 1 savaitė (2004 12 27-

Grūdų supirkimo kainos Lietuvoje 2004 12 13 - 2005 01 09, Lt/t (be PVM)

Grūdai	Data	2004						2005		Savaitės pokytis, %	
		51 sav.		52 sav.		53 sav.		1 sav.			
		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Kviečiai											
maistiniai I klasės		329,0	380,0	302,5	380,0	330,0	368,0	290,0	368,2	-12,1	0,1
maistiniai II klasės		300,0	360,0	300,0	331,0	300,0	355,0	292,9	360,0	-2,4	1,4
pašariniai		260,0	329,0	260,0	330,0	280,0	334,0	250,0	322,0	-10,7	-3,6
Rugiai											
maistiniai		297,4	337,0	300,0	312,0	303,0	317,0	290,0	337,0	-4,3	6,3
pašariniai		270,0	320,0	-	-	260,0	280,0	260,0	280,0	0,0	0,0
Miežiai											
maistiniai		283,0	290,0	-	-	-	-	290,0	315,0	-	-
salykliniai		375,0	455,0	410,2	479,0	412,2	456,0	320,0	430,0	-22,4	-5,7
pašariniai		260,0	317,0	247,3	317,0	270,0	350,0	200,0	330,0	-25,9	-5,7
Avižos		-	-	240,0	256,4	-	-	232,7	238,3	-	-
Grikių		-	-	755,8	766,0	-	-	722,8	750,0	-	-
Kvietrugiai		270,0	294,6	259,0	310,0	260,0	299,5	260,0	320,0	0,0	6,8
Kukurūzai (grūdams)		708,0	460,0	408,0	445,0	-	-	400,0	410,0	-	-
Žirniai		330,0	405,0	340,0	400,0	387,0	400,0	360,0	450,0	-7,0	12,5
Rapsai		620,0	700,0	630,0	700,0	-	-	630,0	650,0	-	-

Šaltinis: ŽŪMPRIS

2005 01 09) laikotarpiu sumažėjo: atitinkamai 6,5% (nuo 364,9 Lt/t iki 341,3 Lt/t), 0,3% (nuo 312,5 Lt/t iki 311,6 Lt/t) ir 0,8% (nuo 303,8 Lt/t iki 301,4 Lt/t). Tačiau maistinių II klasės kviečių kaina padidėjo 1,3% (nuo 335,5 Lt/t iki 339,9 Lt/t), o pašarinių kviečių – 1,0% (nuo 298,6 Lt/t iki 301,7 Lt/t). Grikių supirkimo kaina minėtu laikotarpiu padidėjo 2,7% (nuo 713,0 Lt/t iki 732,1 Lt/t). Nuo 2004 m. 40 savaitės (09 27-10 03) iki 2005 m. 1 savaitės (01 03-09) grikių kaina padidėjo net 46,4%. Priežastis – sumažėjusi grikių pasiūla. Rapsų vidutinė supirkimo kaina 1 savaitę, lyginant su 53 savaite, padidėjo 2,7% (nuo 637,0 Lt/t iki 648,5 Lt/t).

Kviečių bei pašarinių miežių supirkimo kainos 2004 m. gruodžio mėnesį, lyginant su tuo pačiu 2003 m. laikotarpiu, buvo mažesnės, pvz.: maistinių I klasės kviečių – 20,0% (2003 m. – 454,0 Lt/t, 2004 m. – 363,2 Lt/t); II klasės kviečių – 19,4% (2003 m. – 414,0 Lt/t, 2004 m. – 333,6 Lt/t), pašarinių kviečių – 16,2% (2003 m. – 352,0 Lt/t, 2004 m. – 295,1 Lt/t), o pašarinių miežių – 6,0% (2003 m. – 323,0 Lt/t, 2004 m. – 303,7 Lt/t). Tik maistinių ir pašarinių rugių supirkimo kainos 2004 m. gruodį, lyginant su tuo pačiu 2003 m. laikotarpiu, buvo didesnės atitinkamai 5,0% (2003 m. – 299,0 Lt/t, 2004 m. – 314,1 Lt/t) ir 13,7% (2003 m. – 265,0 Lt/t, 2004 m. – 301,3 Lt/t).

Kviečių derliaus, prekybos, suvartojimo ir atsargų Europos Sąjungoje apžvalga

Derlius

Paskutiniaisiais JAV Žemės ūkio ministerijos

(USDA) duomenimis, ES-25 kviečių derlius 2004/05 m., lyginant su 2003/04 m., padidėjo 29,644 mln. t ir sudarė 136,61 mln. t. Kviečių pasėlių plotas padidėjo 1,34 mln. ha ir siekė 23,26 mln. ha.

Senosiose ES šalyse narėse (ES-15) kviečių derlius 2004/05 m. sudarė 112,45 mln. t. Tame skaičiuje Prancūzijoje buvo išauginta 39,50 mln. t, Vokietijoje – 25,35 mln. t, Didžiojoje Britanijoje – 15,71 mln. t, Italijoje – 8,77 mln. t, Ispanijoje – 7,25 mln. t, Danijoje – 4,90 mln. t, Švedijoje – 2,30 mln. t, Belgijoje/Liuksemburge – 2,00 mln. t, Graikijoje – 1,70 mln. t, Austrijoje – 1,63 mln. t, Olandijoje – 1,25 mln. t, Suomijoje – 0,80 mln. t, Portugalijoje – 0,25 mln. t.

Dešimtyje naujųjų ES šalių narių (ES-10) kviečių derlius 2004/05 m. sudarė 24,16 mln. t. Tame skaičiuje: Lenkijoje – 9,25 mln. t; Vengrijoje – 5,80 mln. t; Čekijoje – 5,08 mln. t; Slovakijoje – 1,80 mln. t; Lietuvoje – 1,18 mln. t; Latvijoje – 0,50 mln. t; Estijoje – 0,15 mln. t; Slovėnijoje – 0,14 mln. t.

Atsargos

2004/05 m. pradinės kviečių atsargos ES-25 sudarė 11,09 mln. t, t.y. buvo 5,18 mln. t mažesnės, lyginant su 2003/04 m. Tikėtina, kad kviečių importas 2004/05 m., lyginant su 2003/04 m., gali sumažėti 1,08 mln. t ir sudaryti 5,19 mln. t. Bendra kviečių pasiūla 2004/05 m. gali padidėti 23,38 mln. t ir siekti 152,88 mln. t.

Pasitvirtinus šioms prognozėms kviečių atsargos Europos Sąjungos šalyse 2004/05 m. pabaigoje gali sudaryti 22,23 mln. t. Tai 11,14 mln. t daugiau negu 2003/04 m. pabaigoje.

ES importo maito mokesčiai grūdams, taikomi nuo 2005 m. sausio 6 d.

KPN kodas	Grūdai	Importuojant iš trečiųjų šalių, Lt/t*
1001 10 00	Kietieji kviečiai, aukščiausios kokybės	0,00
	Vidutinės kokybės	6,73
	Žemos kokybės	75,79
1001 90 91	Paprastieji kviečiai, skirti sėjai	0,00
ex 1001 90 99	Paprastieji kviečiai, aukščiausios kokybės, išskyrus skirtus sėjai	0,00
1002 00 00	Rugiai	138,28
1005 10 90	Kukurūzai, skirti sėjai, išskyrus hibridus	191,66
1005 90 00	Kukurūzai, išskyrus sėklą**	191,66
1007 00 90	Grūdinis sorgas, išskyrus hibridus, skirtus sėjai	138,28

* prekių, kurios į ES atgabenamos per Atlanto vandenyną arba Sueco kanalą (Reglamento (EB) Nr. 1249/96 2 straipsnio 4 dalis) importuotojui maito mokesčiai gali būti sumažintas:

– 3 EUR/t, jei iškrovimo uostas yra Viduržemio jūroje, arba

– 2 EUR/t, jei iškrovimo uostas yra Airijoje, Jungtinėje Karalystėje, Danijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Švedijoje, Suomijoje arba Iberijos pusiasalio Atlanto vandenyno pakrantėje.

** importuotojui maito mokesčiai gali būti sumažintas vienoda 24 EUR/t suma, jei laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1249/96 2 straipsnio 5 dalyje nurodytų sąlygų.

Šaltinis: Europos Komisijos reglamentas (EB) Nr. 10/2005

**Maistinių ir pašarinių kviečių vidutinės kainos kai kuriose Europos valstybėse
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/t***

Grūdai Valstybė	Kviečiai									
	Maistiniai					Pašariniai				
	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %
Lietuva	354,4	356,5	372,1	364,9	-1,9	293,3	292,8	288,8	298,6	3,4
Lenkija	354,8	353,0	354,5	361,9	2,1	332,4	333,2	341,9	344,1	0,6
Latvija	374,8	351,5	309,4	383,6	24,0	297,8	-	-	-	-
Estija	392,9	392,9	401,2	401,2	0,0	-	-	-	-	-
Vokietija	323,5	323,9	323,9	323,9	0,0	311,1	311,4	312,1	312,1	0,0
Vengrija	317,7	310,8	323,5	311,1	-3,8	267,9	298,7	-	-	-
Čekija	342,9	340,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Slovakija	337,7	346,3	337,0	335,3	-0,5	292,5	308,0	312,1	310,4	-0,6
Bulgarija	280,4	277,6	275,5	277,6	0,8	-	-	-	-	-
Didžioji Britanija	421,9	-	-	-	-	315,2	-	-	-	-

**Maistinių rugių ir pašarinių miežių vidutinės kainos kai kuriose Europos valstybėse
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/t***

Grūdai Valstybė	Maistiniai rugiai					Pašariniai miežiai				
	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %
Lietuva	319,3	324,7	309,1	312,5	1,1	304,2	303,4	307,1	303,8	-1,1
Lenkija	262,9	280,4	263,1	264,2	0,4	330,8	329,9	327,6	338,1	3,2
Latvija	-	321,5	-	-	-	286,6	-	285,9	284,9	-0,4
Estija	359,8	359,8	358,7	358,7	0,0	320,8	320,8	312,5	312,5	0,0
Vokietija	266,2	266,2	266,2	265,5	-0,3	323,5	323,2	323,5	323,2	-0,1
Vengrija	-	291,8	-	-	-	-	287,6	-	269,3	-
Slovakija	308,0	327,0	287,6	286,2	-0,5	-	309,7	299,4	298,0	-0,5
Bulgarija	-	-	-	-	-	222,0	223,4	218,2	221,3	1,4
Didžioji Britanija	-	-	-	-	-	327,7	-	-	-	-

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZSRIR ir ZMP

Pastaba: grūdų kainos Lietuvoje ir Lenkijoje – supirkimo kainos įmonėse, kitose valstybėse – augintojų kainos

Eksportas

Prognozuojama, kad kviečių eksportas iš ES šalių 2004/05 prekybiniais metais gali išaugti 4,66 mln. t ir siekti 15,69 mln. t. Eksporto padidėjimui teigiamos įtakos gali turėti euro kurso sustiprėjimas dolerio atžvilgiu.

Suvartojimas

Bendras kviečių suvartojimas ES-25 vidaus rinkoje 2004/05 m. gali sudaryti 114,97 mln. t. Tikėtina, kad beveik pusė šio kiekio (54,72 mln. t) bus skirta pašarų gamybai.

Miežių derliaus, prekybos, suvartojimo ir atsargų Europos Sąjungoje apžvalga

Derlius

Paskutiniaisiais USDA duomenimis, ES-25 miežių

derlius 2004/05 m., lyginant su 2003/04 m., padidėjo 7,35 mln. t ir sudarė 62,07 mln. t. Miežių pasėlių plotas padidėjo 0,35 mln. ha ir siekė 13,09 mln. ha.

Senosiose ES šalyse narėse (ES-15) miežių derlius 2004/05 m. sudarė 52,44 mln. t. Tame skaičiuje Prancūzijoje išauginta 11,2 mln. t miežių, Vokietijoje – 12,97 mln. t, Didžiojoje Britanijoje – 5,86 mln. t, Italijoje – 1,14 mln. t, Ispanijoje – 10,8 mln. t, Danijoje – 3,79 mln. t, Švedijoje – 1,85 mln. t, Belgijoje/Liuksemburge – 0,36 mln. t, Graikijoje – 0,30 mln. t, Austrijoje – 0,88 mln. t, Olandijoje – 0,30 mln. t, Suomijoje – 1,8 mln. t.

Dešimtyje naujųjų ES šalių narių (ES-10) miežių derlius 2004/05 m. siekė 9,63 mln. t. Tame skaičiuje Lenkijoje miežių derlius sudarė 3,51 mln. t, Vengrijoje – 1,4 mln. t, Čekijoje – 2,37 mln. t,

Rapsų vidutinės kainos kai kuriose Europos valstybėse 2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/t*

Data Valstybės	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Lietuva	640,6	631,0	658,9	-	-
Lenkija	762,1	-	-	781,1	-
Estija	692,6	692,6	688,8	646,7	-6,1
Vokietija	660,2	660,2	659,8	656,0	-0,6
Slovakija	-	704,0	-	-	-

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ARR, ZMP

Pastaba: Lietuvos ir Lenkijos grūdų kainos - supirkimo įmonių kainos, kitų valstybių - augintojų kainos

Slovakijoje – 0,98 mln. t, Lietuvoje – 0,67 mln. t, Latvijoje – 0,27 mln. t, Estijoje – 0,28 mln. t, Slovėnijoje – 0,05 mln. t.

Atsargos

Pradinės miežių atsargos 2004/05 m. ES-25 sudarė 5,25 mln. t. Lyginant su 2003/04 m. pradžia jos sumažėjo 2,35 mln. t. Miežių importas gali sumažėti 0,44 mln. t ir sudaryti 0,35 mln. t. Bendra miežių pasiūla 2004/05 m. gali siekti 67,66 mln. t. Tai 4,55 mln. t daugiau negu 2003/04 m.

Pasitvirtinus šioms prognozėms 2004/05 m. pabaigoje galutinės miežių atsargos ES gali padidėti 6,91 mln. t – iki 12,16 mln. t.

Eksportas

Prognozuojama, kad miežių eksportas iš ES šalių 2004/05 m. gali sumažėti 0,51 mln. t – iki 2,42 mln. t. Nors miežių eksportas ir subsidijuojamas, tačiau esant didelei konkurencijai pasaulinėje rinkoje, prekybos su trečiosiomis šalimis perspektyvos vertinamos skeptiškai.

Suvartojimas

Bendras ES-25 miežių suvartojimas vidaus rinkoje 2004/05 m. gali sudaryti 53,08 mln. t. Iš jų 37,68 mln. t numatoma sunaudoti pašarams.

Pagal ŽŪMPRIS, LŽŪMPRRA ir ProAgro parengė D. Pyrantienė ir R. Dereškaitė, tel.: (8-37) 397227

Kviečių, miežių ir rapsų ateities sandorių kainos tarptautinėse biržose 2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/t*

Grūdinė kultūra, birža	Pristatymo mėnuo	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Maistiniai kviečiai						
LIFFE	kovas 2005	328,6	327,9	330,1	323,6	-1,96
	gegužė 2005	337,8	336,1	339,2	332,1	-2,09
	liepa 2005	344,8	343,1	345,9	339,9	-1,72
	rugsėjis 2005	340,0	338,4	336,0	331,4	-1,37
	lapkritis 2005	348,0	346,4	343,9	339,2	-1,37
	sausis 2006	-	-	351,3	346,5	-1,37
MATIF	kovas 2005	373,8	371,2	371,2	373,8	0,70
	gegužė 2005	374,6	374,6	374,6	375,5	0,23
	lapkritis 2005	378,1	377,2	376,4	377,2	0,23
	sausis 2006	-	-	379,8	382,4	0,68
Miežiai						
WCE	kovas 2005	241,1	241,3	235,4	237,1	0,71
	gegužė 2005	246,7	247,0	241,7	242,6	0,37
	liepa 2005	258,1	250,0	243,9	245,7	0,72
	spalis 2005	265,6	258,4	252,0	253,9	0,73
	gruodis 2005	-	-	260,5	262,4	0,73
Rapsai						
MATIF	vasaris 2005	726,8	724,2	720,8	733,7	1,80
	gegužė 2005	738,9	733,7	732,9	744,1	1,53
	rugpjūtis 2005	740,6	738,9	738,0	745,8	1,05
	lapkritis 2005	756,2	751,8	747,5	756,2	1,15

LIFFE – London International Financial Future Exchange (Didžioji Britanija);
MATIF – The International French Futures and Options Exchange (Prancūzija);
WCE – Winnipeg Commodity Exchange (Kanada).

Šaltinis: Tarptautinės biržos

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Cukraus rinka

Cukrinių runkelių ir cukraus gamybos rezultatai Lietuvoje 2004 m.

2004 m. derliaus cukrinių runkelių perdirbimo sezonas Lietuvoje jau baigėsi. Cukrinių runkelių auginimo pradžia nelepino gerais orais. Šalti ir sausi orai pavasario pradžioje sulėtino vegetaciją. Tačiau antroje vasaros pusėje atšilus orams, o rudens pradžioje iškritus didesniai kritulių kiekiui, situacija iš esmės pasikeitė. Rugsėjūčio pabaigoje cukriniai runkeliai pradėjo intensyviai augti ir kaupti cukrų. Tokia tendencija išliko iki derliaus nuėmimo pradžios. Todėl Lietuvos cukrinių runkelių augintojai išaugino neblogą derlių.

Ženkliai pagerėjo ir cukrinių runkelių kokybės rodikliai, ypač sumažėjo alfa amino azoto kiekis. Pasiękti gerų rezultatų padėjo ne tik gana palankios oro sąlygos, bet ir pačių augintojų taikomos pažangesnės žemės dirbimo, pasėlių priežiūros, derliaus nuėmimo technologijos. Tačiau dėl gausaus derliaus kai kurie augintojai net 50% viršijo turimas kvotas.

Nors atskiruose regionuose runkelių derlingumas siekė net 65 t/ha, vidutinis derlingumas Lietuvoje lyginant su 2003 m. padidėjo 6%. Pavyzdžiui, AB „Danisco“ cukrinius runkelius auginančiuose ūkiuose vidutinis šakniavaisių derlingumas sudarė 36,36 t/ha (2003 m. – 34,3 t/ha).

Kita vertus, 2004 m. derliaus vidutinis šakniavaisių cukringumas buvo 16,4% ir, lyginant su 2003 m., sumažėjo 0,9%.

Lietuvoje cukraus gamybos iš 1 ha pasėlių statistinis vidurkis sudaro apie 5,31 t. Tai palyginti nedidelė cukraus išeiga. Pavyzdžiui, Prancūzijoje baltojo cukraus išeiga vidutiniškai siekia 11,84 t/ha, Olandijoje – 11,09 t/ha, Didžiojoje Britanijoje – 10,40 t/ha, Čekijoje – 7,40 t/ha ir Lenkijoje – 6,35 t/ha. USDA FAS duomenimis vidutinė

baltojo cukraus išeiga ES šalyse sudaro 9,00 t/ha.

2004 m. Lietuvoje supirkta 905 tūkst. t cukrinių runkelių. Tai 2,69% daugiau nei 2003 m. Iš šio kiekio pagaminta 132,54 tūkst. t baltojo cukraus. Nors dėl mažesnio cukringumo cukraus gamybos apimtys padidėjo tik 0,84%, Lietuvai skirta cukraus gamybos kvota viršyta 2,54 tūkst. t.

Cukraus prekyba Lietuvoje

2004 m. gegužės 1 d. Lietuvos cukraus rinka įsiliejo į bendrą ES rinką. Teisiniu pagrindu ekonominiams cukraus sektoriaus subjektų santykiams reguliuoti tapo ES cukraus režimas. Lietuvos cukraus gamintojai įgijo teisę laisvai prekiauti visoje ES, o taip pat pasinaudoti parama eksportuojant kvotinių cukrų į trečiąsias šalis. Kita vertus padidėjo konkurencija parduodant cukrų vidaus rinkoje. Iki įstojimo į ES, Estijoje buvo sukauptas milžiniškas perteklinio cukraus kiekis, kurį po 2004 m. gegužės 1 d. pradėta realizuoti Baltijos šalyse. Be to, Lietuvos rinkoje buvo pradėta prekiauti pigesniu cukrumi, įvežtu iš Lenkijos, kurioje cukraus gamybos savikaina mažesnė. Dėl šių priežasčių sumažėjo vietos gamintojų cukraus pardavimai. Ypač jie sumažėjo vasaros sezono metu, kuomet cukraus suvartojimas buvo didžiausias.

Per vienuolika 2004 m. mėnesių Lietuvos cukraus fabrikai pardavė 42,2 tūkst. t baltojo cukraus. Tai 44% mažiau nei 2003 m., kuomet cukraus pardavimai siekė 75 tūkst. t. Sunkumai realizuojant cukrų vidaus rinkoje iš dalies sąlygojo didesnę cukraus eksportą. Minėtu laikotarpiu Lietuvos cukraus fabrikai eksportavo 98,5 tūkst. t baltojo cukraus. Tai pirmas kartas, kai lietuviško cukraus eksportas beveik du kartus viršijo pardavimus vidaus rinkoje.

Pagal „Danisco Sugar“ ir USDA FAS parengė E. Kazlauskas ir S. Mozeris, tel.: (8-37) 397204

Didmeninės cukraus kainos LIFFE ir CSCE prekybos biržose, Lt/t* (2004 12 20 - 2005 01 09)

Birža	Produktas	52 sav.	01 sav.	02 sav.	Savaitės pokytis, %
		2004 12 20 - 26	04 12 27 - 05 01 02	2005 01 03 - 09	
Londonas					
LIFFE	Baltasis cukrus	648,60	659,10	668,20	1,38
Niujorkas					
CSCE	Žaliavinis cukrus	503,60	505,60	510,60	0,99

LIFFE - London International Financial Future Exchange (Didžioji Britanija);

Šaltinis: Tarptautinės biržos

CSCE - Coffee Sugar and Cocoa Exchange (Niujorkas).

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamas datos LB valiutų kursą

Kiaulienos ir jautienos rinka

Galvijienos ir kiaulienos rinkų Lietuvoje apžvalga. VĮ „Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras“ administruojamo gyvulių registro duomenimis, 2004 m. gruodžio 1 d. Lietuvoje gyvulių bandą sudarė 698,455 tūkst. kiaulių bei 969,621 tūkst. galvijų. Nuo 2003 m. gruodžio 1 d. galvijų skaičius išaugo 3,76%.

2004 m. lapkritį buvo paskersta 55,242 tūkst. kiaulių ir 30,96 tūkst. galvijų. Lyginant su 2003 m. lapkričiu galvijų skerdimų skaičius sumažėjo 12,71%. Iš viso nuo 2004 m. pradžios iki lapkričio 30 d. Lietuvoje buvo paskersta 270,133 tūkst. galvijų bei 258,729 tūkst. kiaulių.

Gruodžio mėnesį vidutinė galvijų supirkimo pagal skerdenas kaina sudarė 539,64 Lt/100kg, kiaulių – 511,98 Lt/100kg.

Lenkijoje mažėja galvijų skaičius. Galvijų

skaičius Lenkijoje mažėja nuo 1970 m., tačiau pastarąjį dešimtmetį galvijų skaičius sumažėjo beveik dvigubai. Vokietijos centrinės rinkos ir kainų agentūros (ZMP) duomenimis, 1990 m. Lenkijoje buvo daugiau kaip 10 mln. galvijų, tačiau 2003 m. jų skaičius sumažėjo iki 5,5 mln. Tuo pačiu laikotarpiu jautienos gamyba sumažėjo 61% – nuo 793 tūkst. t iki 309 tūkst. t. Jei 1990 m. jautienos dalis mėsos rinkoje sudarė 24%, tai 2003 m. – 9%. Jautienos suvartojimas vienam gyventojui sumažėjo nuo 16,4 kg iki 5,8 kg. ZMP analitikų nuomone, galvijų skaičiaus mažėjimą nulėmė šie veiksniai:

- padidėjęs melžiamų karvių produktyvumas sudarė sąlygas mažinti bandas;

- nesubsidijuojama jautienos gamyba buvo nuostolinga;

- išaugęs kiaulienos ir paukštienos vartojimas

tęsinys 10 psl.

**Galvijų supirkimo vidutinės kainos Europos Sąjungos valstybėse
2004 12 13 - 26, Lt/100kg (šaldytos skerdenos)**

Kategorija Data	Jauni buliukai (A)		Jaučiai (C)		Karvės (D)		Telyčios (E)	
	51 sav.	52 sav.	51 sav.	52 sav.	51 sav.	52 sav.	51 sav.	52 sav.
Valstybė								
Lietuva	598,44	569,64	-	-	390,72	384,16	494,51	473,14
Lenkija	692,74	698,61	-	-	544,92	555,87	588,56	600,51
Latvija	493,23	480,63	-	-	360,64	372,70	465,40	445,45
Estija	600,41	596,71	-	-	396,66	400,66	556,21	575,65
Slovakija	763,10	774,98	-	-	510,60	523,03	568,23	540,26
Slovėnija	878,91	880,91	763,103328	778,95168	424,14	423,28	786,82	788,52
Čekija	811,37	822,22	749,982688	713,34848	545,02	556,73	621,75	637,59
Vengrija	814,38	829,57	-	-	581,80	561,11	713,31	765,55
Malta	1108,87	1106,21	-	-	-	-	-	-
Kipras	1049,82	1049,96	-	-	614,39	614,46	954,39	954,49
Belgija	798,05	798,84	-	-	559,60	557,01	895,10	894,66
Danija	819,76	821,80	789,344608	827,912384	495,51	488,67	807,16	824,87
Vokietija	921,10	915,61	771,390048	760,99712	597,27	587,53	752,05	747,25
Graikija	1254,47	1247,01	-	-	502,21	565,43	1207,62	1217,08
Ispanija	974,90	974,14	-	-	485,57	482,81	1083,90	1091,15
Prancūzija	1025,38	1031,14	1002,416896	1007,112704	880,71	881,85	1130,14	1135,97
Airija	824,80	824,80	780,470912	780,470912	549,75	549,75	787,13	787,13
Italija	1117,26	1125,58	-	-	589,98	566,71	1234,00	1234,79
Liuksemburgas	1062,77	1057,59	957,047104	979,801056	815,28	769,18	1030,18	982,63
Olandija	840,10	851,22	-	-	671,57	660,42	729,30	-
Austrija	968,75	969,62	941,785728	943,408544	607,00	604,55	815,62	817,80
Portugalija	969,51	974,93	-	-	408,88	400,11	933,05	961,47
Suomija	854,46	851,12	-	-	524,24	520,34	707,48	704,06
Švedija	726,99	730,51	715,661856	713,0032	559,25	553,35	686,21	681,93
Didžioji Britanija	824,74	813,45	871,970112	865,306208	-	-	867,03	857,99
ES vidutinė kaina	966,13	967,41	851,736704	849,21616	665,15	660,87	934,50	935,81

* vidutinės kainos paskaičiuotos iš: A kategorijos: U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių; B kategorijos: R3 klasės; C kategorijos U2, U3, U4, R3, R4, O3, O4 klasių; D kategorijos: R2, R3, R4, O2, O3, O4, P2, P3 klasių; E kategorijos: U2, U3, R2, R3, R4, O2, O3, O4 klasių.

Šaltinis: Europos Komisija

Galvijų supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lietuvoje
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)

Galvijai (pagal raumeningumo klases)	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Jauni nekastruoti buliai (A):					
R2	634,18	576,30	544,97	0,0	-
R3	622,94	556,54	543,25	0,0	-
R (R1+R2+R3)	625,06	564,74	548,26	584,69	6,64
O1	617,83	593,33	577,27	576,27	-0,17
O2	638,16	600,13	570,73	625,13	9,53
O3	646,81	598,91	578,16	585,13	1,21
O4	-	574,67	548,01	-	-
O (O1+O2+O3)	640,11	598,20	572,63	608,78	11,09
P1	646,54	605,04	555,41	587,31	2,56
P2	654,73	616,57	588,82	605,17	8,96
P3	670,13	623,83	585,92	0,0	-
P (P1+P2+P3)	655,66	614,85	583,23	595,56	1,65
S-P	645,61	604,06	574,95	601,30	3,10
Kiti nekastruoti buliai (B):					
R2	652,53	574,16	0,0	0,0	-
R3	631,79	573,12	0,0	0,0	-
R (R2+R3)	639,21	566,59	556,90	587,17	5,44
O1	641,20	0,0	0,0	601,72	-
O2	640,12	605,06	573,68	611,43	6,58
O3	640,87	610,91	588,77	608,91	3,42
O (O1+O2+O3)	640,75	604,59	574,39	605,69	5,45
P1	668,95	570,33	582,94	631,90	8,40
P2	655,08	611,17	601,90	0,0	-
P3	670,79	619,11	0,0	0,0	-
P (P1+P2+P3)	661,82	592,82	595,68	619,29	3,96
S-P	648,71	597,36	580,88	608,79	4,80
Karvės (D):					
O2	405,51	385,90	393,44	400,45	1,78
O3	419,98	392,24	383,73	391,82	2,11
O4	394,89	392,25	383,19	389,56	1,66
O5	0,0	348,9	0,0	0,0	-
O (O2+O3+O4+O5)	406,55	388,02	382,24	393,17	2,86
P1	412,07	378,04	360,61	374,78	3,93
P2	416,84	391,30	379,77	366,20	-3,57
P3	423,05	395,12	387,51	387,25	-0,07
P4	400,89	391,14	385,08	365,04	-5,20
P (P1+P2+P3+P4+P5)	414,75	388,46	378,41	373,90	-1,19
S-P	412,20	388,25	379,11	380,95	0,49
Telyčios (E):					
R3	511,09	489,39	0,0	-	-
R4	526,70	498,81	456,24	475,92	4,31
R (R3+R4+R5)	520,09	503,92	442,07	475,92	7,66
O2	492,07	480,65	461,90	431,24	-6,64
O3	517,54	514,78	486,92	495,28	1,72
O4	531,08	509,13	496,85	493,22	-0,73
O5	536,41	496,93	499,09	488,36	-2,15
O (O2 + O3+O4+O5)	519,95	508,04	487,16	487,20	0,01
P1	487,82	457,9	405,72	416,11	2,56
P2	498,06	462,88	460,66	448,77	-2,58
P3	526,17	495,62	484,91	498,22	2,74
P4	543,35	497,75	513,78	503,52	-2,00
P (P1+P2+P3+P4)	517,92	482,44	472,83	482,74	2,10
S-P	519,21	498,63	481,64	484,80	0,66

Pastaba: 0,0 - pateikti statistiniai duomenys neskelbtini

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Kiaulių supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lietuvoje
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)**

Kategorija Pagal raumeningumą	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
S	535,17	543,78	548,31	534,71	-2,48
E	524,21	533,27	536,47	528,30	-1,52
U	506,86	445,23	513,35	510,90	-0,48
R	490,37	483,62	488,65	500,89	2,50
O	475,96	459,17	463,63	484,58	4,52
P	0,0	435,24	448,25	0,0	-
S-P	515,93	503,99	526,60	520,58	-1,14

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Kiaulių supirkimo pagal gyvą svorį vidutinės (svertinės) kainos Lietuvoje
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)**

Kategorija pagal gyvą svorį	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
I kat. (penimi)	390,13	408,72	414,04	408,37	-1,37
II kat. (penimi)	370,73	386,89	396,21	378,39	-4,50
III kat. (penimi)	372,31	383,65	393,74	403,91	2,58
IV kat. (nesiparšiaavusios ir paršavedės be ryšk.tešm.pakit.)	342,55	327,19	358,80	308,03	-14,15
V kat. (iškastruoti kuiliai, paršavedės)	0,0	338,45	0,0	0,0	-
VII kat. (puskiaulės)	251,56	0,0	286,02	0,0	-
Iš viso	384,91	395,03	402,44	403,56	0,28

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Kiaulių supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lenkijoje
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)***

Kategorija pagal raumeningumą	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
S	526,96	520,30	527,09	530,77	0,70
E	503,82	497,08	504,40	505,39	0,20
U	481,58	474,01	480,28	481,95	0,35
R	460,51	452,19	457,84	460,99	0,69
O	432,57	423,10	428,93	429,74	0,19
P	416,87	413,76	412,71	421,76	2,19
S-P	479,68	472,94	481,54	482,80	0,26

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

**Kiaulių supirkimo kainos Latvijoje ir Estijoje 2004 12 20 - 2005 01 02,
Lt/100kg* (be PVM)**

Kategorija pagal raumeningumą	Latvija		Savaitės kainos pokytis, %	Estija		Savaitės kainos pokytis, %
	52 sav.	53 sav.		52 sav.	53 sav.	
S	-	-	-	540,64	538,88	-0,33
E	514,95	509,71	-1,02	517,91	517,03	-0,17
U	551,64	524,76	-4,87	482,83	483,71	0,18
R	513,35	519,22	1,14	471,35	453,26	-3,84
O	475,91	497,20	4,47	-	-	-
P	512,21	0,00	-	-	-	-
S-P	514,78	511,05	-0,73	519,90	519,02	-0,17

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, EKI

**Kiaulių (E klasės) supirkimo vidutinės kainos Europos Sąjungos valstybėse
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)**

Data	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Valstybė					
Lietuva	524,20	533,28	536,46	528,31	-1,52
Lenkija	504,32	499,72	507,91	507,60	-0,06
Latvija	521,99	516,16	513,95	510,70	-0,63
Estija	510,36	507,53	509,63	508,74	-0,18
Slovakija	493,16	504,49	510,29	515,99	1,12
Slovėnija	487,19	484,67	496,27	502,04	1,16
Čekija	511,60	521,06	519,44	525,38	1,14
Vengrija	498,52	500,14	504,97	507,67	0,53
Malta	551,65	552,03	550,72	552,34	0,29
Kipras	512,67	512,98	513,05	512,53	-0,10
Belgija	481,67	492,37	505,14	505,14	0,00
Danija	435,40	435,33	416,03	415,86	-0,04
Vokietija	525,76	536,67	542,16	536,29	-1,08
Graikija	592,19	628,41	622,33	622,33*	0,00
Ispanija	447,28	459,84	469,13	469,13*	0,00
Prancūzija	469,58	476,49	493,75	500,66	1,40
Airija	470,20	464,92	453,56	452,35	-0,27
Italija	567,33	556,83	553,55	547,51	-1,09
Liuksemburgas	524,48	535,87	543,13	540,36	-0,51
Olandija	475,21	482,53	484,81	485,05	0,05
Austrija	514,47	520,79	521,13	534,46	2,56
Portugalija	462,68	479,94	490,30	490,30	0,00
Suomija	472,45	473,48	474,62	471,41	-0,68
Švedija	500,41	494,58	474,17	454,32	-4,19
Didžioji Britanija	485,95	487,64	485,36	478,18	-1,48
ES vidutinė	489,43	494,72	498,62	497,86	-0,15

* kainos nebuvo patikslintos

Šaltinis: Europos Komisija

Lietuvoje išduotos licencijos bei išmokėtos eksporto kompensacijos iki 2004 m. gruodžio 31 d.

Pavadinimas	Išduota licencijų		Išmokėta eksporto kompensacijų, Lt
	Eksporto	Importo	
Kiauliena	3	0	0
Galvijiena:	189	2	1501949,32
-galvijiena šviežia arba atšaldyta: mėsos gabalai su kaulu			795632,56
-galvijiena, šviežia arba atšaldyta: be kaulų			596193,82
-gyvi galvijai			110122,94

Šaltinis: NMA

sumažino jautienos paklausą, o tuo pačiu ir kainas.

Nors Lenkijos galvijų augintojams narystė Europos Sąjungoje (ES) žada palankesnes sąlygas, t.y. geresnes produkcijos pardavimo galimybes bei paramą iš ES programų, tačiau vis mažėjantis galvijų skaičius ir jautienos gamybos apimtys apriboja konkurencijos galimybes išsiplėtusioje ES rinkoje. Nežiūrint to, kad Lenkijai įstojus į ES galvijų supirkimo kainos išaugo, tačiau jos yra žymiai mažesnės už vidutinę ES kainą. Pavyzdžiui, 2004 m. 52 savaitę (gruodžio 20-26 d.) Lenkijoje jaunų buliukų R3 klasės kaina sudarė 7 Lt/kg, t.y. buvo 26% mažesnė nei

vidutinė ES kaina. O3 klasės karvių kaina 52 savaitę siekė 5,42 Lt/kg ir buvo 21% mažesnė nei vidutinė ES kaina.

Lenkijos rinkos ekspertai nerimauja dėl galimo tolimesnio gamybos mažėjimo ir reikalauja iš Lenkijos vyriausybės finansinės paramos galvijienos sektoriui. Be to, Lenkijoje būtinas jautienos gamintojų kooperavimasis, kuris padidintų produkcijos kokybę bei konkurencingumą ne tik vietinėje, bet ir ES rinkoje.

Pagal Agra Europe, EK, ŽŪMPRIS, ŽŪIKVC Gyvulių registras
parengė V. Žičiūtė, tel.: (8-37) 397388

Paukštienos ir kiaušinių rinka

Vištienos skerdenų kainos Lietuvoje išlieka stabilios. Remiantis ŽŪMPRIS savaitiniais duomenimis, vištienos skerdenų kainos Lietuvoje 2004 m. gruodžio mėnesį stabilizavosi ir vidutiniškai sudarė 438,42 Lt/100kg. Vidutinė paukštienos kaina Lietuvoje gruodį buvo 3,7% mažesnė nei Latvijoje ir atitinkamai 5,2 ir 0,7% didesnė nei Estijoje ir Lenkijoje.

Lapkričio mėnesį sumažėjo vištienos skerdenų gamyba. STD duomenimis, vištienos skerdenų gamyba Lietuvoje 2004 m. lapkričio mėnesį palyginti su spalio sumažėjo 35,6% – nuo 2844 iki 1832 t. Rinkos ekspertų nuomone tam įtakos galėjo turėti vištienos importo padidėjimas bei rugsėjo-spalio mėnesį sumažėjusios vištienos skerdenų pardavimo kainos. Nuo 2004 m. gegužės

1 d. Lietuvai tapus ES nare, suaktyvėjo užsienio prekyba. Nacionalinės mokėjimo agentūros duomenimis, 2004 m. gegužės – gruodžio mėnesiais buvo suteiktos 23 paukštienos ir 2 kiaušinių eksporto licencijos.

Paukštienos gamyba ir suvartojimas ES-15. Vokietijos centrinės rinkos ir kainų agentūros (ZMP) duomenimis, ES-15 paukštienos gamyba praėjusiais metais, palyginti su 2003 m., padidėjo 0,7%. Daugiausia paukštienos pagaminta Prancūzijoje – 2,03 mln. t., Vengrijoje – 1,58 mln. t., Ispanijoje – 1,34 mln. t bei Vokietijoje – 1,06 mln. t. Olandijoje šios produkcijos gamyba padidėjo 11,6%, Švedijoje – 7,3%, Portugalijoje – 4,9% bei Vokietijoje – 4,7%. Tuo tarpu paukštienos suvartojimas ES-15 sumažėjo vidutiniškai 0,4%.

Vištienos skerdenų pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)

Pavadinimas	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis,%
Išdarinėta skerdenėlė (A klasė, 65%)	438,06	438,73	438,17	438,49	0,07

Šaltinis: ŽŪMPRIS

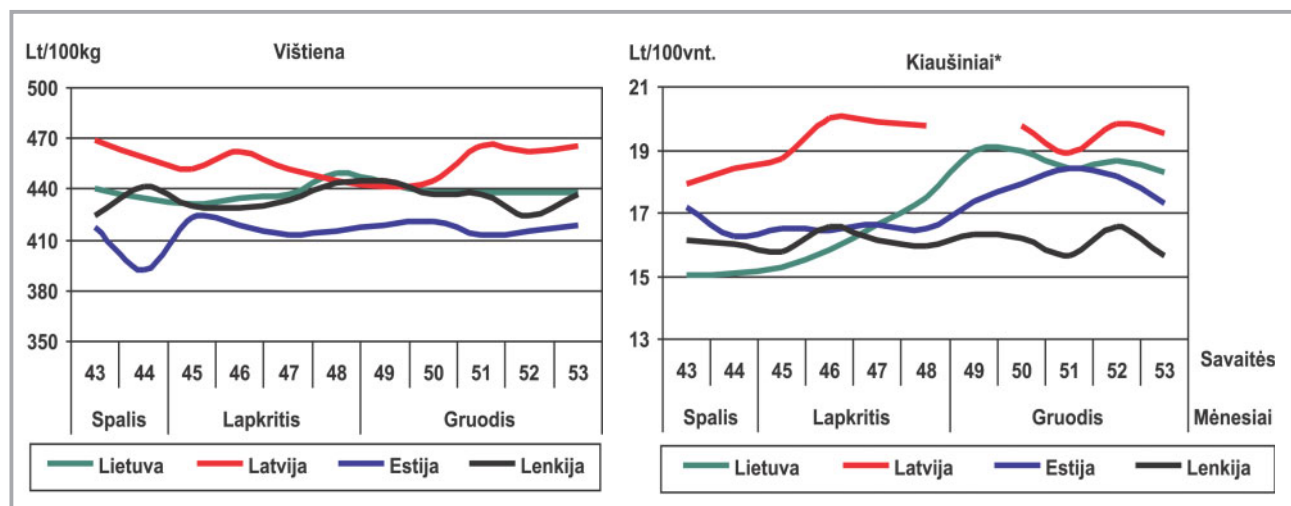
Vištienos skerdenų vidutinės didmeninės kainos Lenkijoje 2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)*

Pavadinimas	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis,%
Išdarinėta skerdenėlė (A klasė, 65%)	437,39	437,43	424,96	450,43	5,99

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

Vidutinės didmeninės vištienos skerdenų ir šviežių supakuotų kiaušinių (L-M kat.) pardavimo kainos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje 2004 m. spalio - gruodžio mėn.

* vidutinės L ir M kategorijų kainos

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, EKI, ZSRIR

Kiaušinių gamyba ir suvartojimas ES-15.

ZMP duomenimis, kiaušinių gamyba ES-15 2004 m. padidėjo 1,7% – nuo 96,4 mln. vnt. (2003 m.) iki 98 mln. vnt. Padidėjo ir kiaušinių

suvartojimas. Pavyzdžiui, 2003 m. vienas ES gyventojas per metus suvartojo 233 vnt., o 2004 m. – 235 vnt.

Pagal ŽŪMPRIS, ZMP, ZSRIR, EKI, STD ir NMA parengė A. Kairytė, tel.: (8-37) 397388

**Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės kainos kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)**

Valstybė	Data	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %
Didžioji Britanija		16,26	16,40	n.d.	15,88	-
Vokietija		16,78	16,68	n.d.	14,16	-
Olandija		9,56	8,42	n.d.	8,42	-
Belgija		12,02	12,46	n.d.	12,02	-
Prancūzija		16,33	16,85	n.d.	14,95	-
Italija		24,86	24,86	n.d.	24,86	-
Danija		25,93	25,93	n.d.	25,90	-
Ispanija		12,95	13,22	n.d.	13,22	-

Pastabos: Didžioji Britanija - DEFRA (Aplinkos maisto ir kaimo reikalų skyrius) ketvirčio kainos; Vokietija, Prancūzija, Italija - didmeninės pardavimo kainos; Belgija, Danija - gamintojų kainos pakavimo centruose; Ispanija - perpakavimo centrų kainos; Vokietija - M kat. kiaušiniai; Olandija, Belgija, Prancūzija, Ispanija - L kat. kiaušiniai; Danija - nerušuoti kiaušiniai (1 kg - 17,4 vnt.); Vokietija, Olandija (Barneveldas), Belgija (Kruishoutemas), Italija (Milanas) - ZMP duomenys; Prancūzija - ITAVI (paukštininkystės technologijų instit.) kainos; Danija - Dansk Andels Aeg kainos, n.d. - nėra duomenų.

Šaltinis: Agra Europe

**Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100 vnt. (be PVM)**

Kokybės klasės (pagal svorį)	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %
A klasė					
L (nuo 63 g iki 73 g)	18,89	17,94	18,26	17,91	-1,92
M (nuo 53 g iki 63 g)	18,98	18,91	19,01	18,68	-1,74
Vidutinė (L-M)	18,94	18,43	18,64	18,30	-1,83

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės didmeninės kainos Lenkijoje
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100 vnt. (be PVM)***

Kokybės klasės (pagal svorį)	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %
A klasė					
L (nuo 63 g iki 73 g)	17,31	16,86	17,58	17,77	1,08
M (nuo 53 g iki 63 g)	15,14	14,38	15,55	15,43	-0,77
Vidutinė (L - M)	16,23	15,62	16,57	16,60	0,15

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

**Broilerių pardavimo (gyvo svorio) vidutinės kainos kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/100kg (be PVM)**

Valstybė	Data	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %
Didžioji Britanija		250,02	252,05	n.d.	244,04	-
Vokietija		245,15	245,15	n.d.	245,15	-
Olandija		245,15	245,15	n.d.	245,15	-
Belgija		252,05	252,05	n.d.	258,96	-
Prancūzija		272,77	272,77	n.d.	272,77	-
Italija		303,85	307,30	n.d.	307,30	-
Danija		195,60	195,60	n.d.	195,43	-

Pastabos: Didžioji Britanija - DEFRA (aplinkos, maisto ir kaimo reikalų skyrius) savaitinės kainos; Vokietija, Olandija, Italija, Danija,

Šaltinis: Agra Europe

Pieno ir pieno produktų rinka

Lietuvoje didėja pieno supirkimas ir gerėja superkamo pieno kokybė. 2004 m. sausio – lapkričio mėnesių laikotarpiu buvo supirkta 1062,38 t žalio natūralaus riebumo pieno ir, lyginant su 2003 m. tuo pačiu laikotarpiu, pieno supirkta 11,05% daugiau. 2004 m. lapkričio mėnesį buvo supirkta 77,47 tūkst. t žalio natūralaus riebumo pieno ir, lyginant su 2003 m. lapkričio duomenimis, žalio pieno buvo supirkta 13,85% daugiau.

Gerėja superkamo pieno kokybė. Pavyzdžiui, 2004 m. lapkričio mėnesį pieno, už kurį apmokant nebuvo taikyta nuoskaita, buvo supirkta 72,47 tūkst. t. Jis sudarė 93,55% viso lapkritį supirkto pieno kiekio ir, lyginant su spalio mėnesio

duomenimis, lyginamasis jo svoris padidėjo 1,37%, o su rugsėjo mėnesiu – 1,85%.

2004 m. lapkričio, lyginant su spalio mėnesio duomenimis, žalio natūralaus riebumo pieno vidutinis riebumas padidėjo nuo 4,26% iki 4,36%, tačiau baltymingumas sumažėjo nuo 3,42% iki 3,33%.

Didėja žalio natūralaus riebumo pieno supirkimo vidutinė svartinė kaina. Priežastys – gerėjanti žaliavinė pieno kokybė bei sezoniskumas. Pavyzdžiui, 2004 m. lapkričio mėnesio duomenimis pieno supirkimo kaina sudarė 666,05 Lt/t – 3,69% didesnė negu spalio mėnesį. Tačiau pažymėtina, kad po staigaus kainos padidėjimo rugsėjį (7,9%), vidutinės svartinės natūralaus riebumo pieno

Kai kurių Lietuvos įmonėse pagamintų pieno produktų pardavimai vidaus rinkoje 2004 m., t

Produkto pavadinimas	9 mėn.	10 mėn.	11 mėn.	Mėnesio pokytis,%
Geriamasis pienas	5614,40	5853,88	6315,88	7,89
Grietinė (įskaitant grietinę)	1566,36	1614,63	1606,92	-0,48
Rauginti pieno produktai	2776,45	2874,11	2853,91	-0,70
Nugriebto pieno milteliai	154,00	162,30	198,20	22,12
Sviestas	162,89	161,56	177,50	9,87
Tepamieji pieno riebalai	71,00	69,00	70,00	1,45
Tepūs riebalų mišiniai	520,00	568,00	565,00	-0,53
Švieži sūriai, varškė	1173,55	1244,93	1327,07	6,60
Tarkuoti sūriai, sūrių milteliai, pelėsiniai ir kiti brandinti sūriai	906,11	822,80	942,35	14,53
Lydyti sūriai	119,00	137,00	147,00	7,30
Išrūgų milteliai	551,00	131,00	256,00	95,42

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kai kurių pieno produktų vidutinės mėnesinės kainos (gamintojų) Lietuvos rinkoje 2004 m.

Produkto pavadinimas	Mat. vnt.	Pardavimo kaina, Lt (be PVM)			Mėnesio pokytis, %
		9 mėn.	10 mėn.	11 mėn.	
Geriamasis pienas (nenormalizuotas, nenugriebtas (natūralus), nemažesnio kaip 3,5% riebumo, 0,8-1 l pakuotėje)	l	1,54	1,38	1,37	-0,72
Geriamasis pienas (pusiau nugriebtas, pasterizuotas, 2,5% riebumo, 0,8-1 l pakuotėje)	l	1,01	0,98	1,04	6,12
Kefyras, 2,5% riebumo, fasuotas po 0,8-1 l pakuotėje	l	1,30	1,22	1,23	0,82
Grietinė, 30% riebumo, 350-450 g polistirolo indeliuose	kg	3,85	3,82	3,76	-1,57
Jogurtas su priedais, 100-150 g polistirolo indeliuose	kg	2,97	3,03	3,07	1,32
Varškė (liesa, be priedų), fasuota po 200-250 g	kg	5,53	5,56	5,50	-1,08
Varškės sūris, 22% riebumo, be priedų	kg	8,46	8,46	8,73	3,19
Nugriebto pieno milteliai	t	6470,30	6444,88	6520,76	1,18
Sviestas, 82% riebumo	kg	8,66	8,83	8,53	-3,40
Tepūs pieno riebalai	kg	7,87	7,96	7,86	-1,26
Tepūs riebalų mišiniai	kg	7,83	7,82	7,81	-0,13
Gouda tipo sūriai	kg	8,77	9,37	9,55	1,92
Tilsit tipo sūriai	kg	8,87	9,17	9,47	3,27

Šaltinis: ŽŪMPRIS

supirkimo kainos augimo tempai palaiptiesniui lėtėja. Ypatingai (iki 1,36%) sulėtėjo pieno supirkimo įmonių mokamos vidutinės kainos augimo tempas. Lapkričio mėnesį šių įmonių superkamas pienas pabrango tik 8,67 Lt/t – iki 626,40 Lt/t. Tuo tarpu pieno perdirbimo įmonės tuo pačiu laikotarpiu pieno supirkimo kainą padidino vidutiniškai 3,98% – iki 671,80 Lt/t.

2004 m. lapkričio duomenimis, lyginant su spalio duomenimis, pieno, už kurį apmokant nebuvo taikyta nuoskaityta, vidutinė kaina padidėjo 3,39% – iki 676,19 Lt/t, o pieno, kuriam buvo taikyta nuoskaityta, vidutinė kaina padidėjo 2,74% – iki 519,06 Lt/t.

Eksportuotojams už sūrį išmokėta

1413,53 tūkst. Lt kompensacijų

Nuo 2004 m. gegužės 1 d., įsigaliojo nauja žemės ūkio produktams taikoma importo ir eksporto licencijų bei sertifikatų, su iš anksto nustatyta kompensacija, sistema, kurios tikslas yra tinkamai organizuoti rinkos valdymą.

Siekiant sudaryti sąlygas ES eksportuotojams konkuruoti pasaulio rinkose eksportuojant žemės ūkio ir maisto produktus į trečiąsias šalis, skirtumas tarp pasaulinių ir ES kainų gali būti padengiamas išmokant eksporto kompensacijas. Jos išmokėjimui būtina pateikti eksporto licenciją.

Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos duomenimis 2004 m. gegužės 1 d. *tesinys 16 psl.*

Kai kurių pieno produktų gamyba ir atsargos Lietuvos pieno perdirbimo įmonėse 2004 m.

Produkto pavadinimas	Pagaminta, t			Mėnesio pokytis, %	Atsargos atitinkamo mėnesio pabaigoje, t			Mėnesio pokytis, %
	9 mėn.	10 mėn.	11 mėn.		9 mėn.	10 mėn.	11 mėn.	
Geriamasis pienas	5894,47	5714,77	6114,22	6,99	1208,57	958,21	690,27	-27,96
Grietinė (įskaitant grietinę)	3469,99	3183,57	2497,08	-21,56	135,74	115,69	143,11	23,70
Rauginti pieno produktai	2920,51	3079,47	2963,37	-3,77	325,12	349,69	366,28	4,74
Nenugriebto pieno milteliai	-	-	-	-	516,00	479,00	134,00	-72,03
Nugriebto pieno milteliai	1874,00	1127,00	-	-	4072,00	3908,70	2374,00	-39,26
Sviestas	1005,20	784,47	440,63	-43,83	1456,91	1357,93	1287,45	-5,19
Tepamieji pieno riebalai	69,00	101,00	71,00	-29,70	72,00	93,00	85,00	-8,60
Tepūs riebalų mišiniai	559,00	638,00	557,00	-12,70	120,00	145,00	106,00	-26,90
Švieži sūriai, varškė	1295,32	1367,99	1438,90	5,18	112,80	131,36	201,66	53,52
Tarkuoti sūriai, sūrių milteliai, pelėsiniai ir kiti brandinti sūriai	6783,72	6233,00	3532,00	-43,33	13359,00	14291,71	11251,41	-21,27
Lydyti sūriai	170,00	163,00	187,00	14,72	47,00	24,00	31,00	29,17
Kazeinas ir kazeinatai	115,00	97,00	56,00	-42,27	99,00	42,00	57,00	35,71
Išrūgų milteliai	1555,00	1531,00	988,00	-35,47	1221,00	1179,00	941,00	-20,19

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kai kurių Lietuvoje pagamintų pieno produktų išvežimai bei eksportas 2004 m.

Produkto pavadinimas	Išvežta į ES šalis, t			Mėnesio pokytis, %	Eksportas į trečiąsias šalis, t			Mėnesio pokytis, %
	9 mėn.	10 mėn.	11 mėn.		9 mėn.	10 mėn.	11 mėn.	
Geriamasis pienas	96,32	91,50	-	-	-	-	-	-
Grietinė (įskaitant grietinę)	1891,00	1564,00	825,75	-47,20	-	-	37,00	-
Rauginti pieno produktai	172,15	157,47	72,90	-53,71	-	23,43	19,07	-18,61
Nugriebto pieno milteliai	1280,00	915,00	1737,00	89,84	-	-	-	-
Sviestas	207,00	502,95	308,40	-38,68	-	-	-	-
Tepūs riebalų mišiniai	39,00	43,00	-	-	-	-	-	-
Švieži sūriai, varškė	104,96	95,49	-	-	8,97	9,00	-	-
Tarkuoti sūriai, sūrių milteliai, pelėsiniai ir kiti brandinti sūriai	3029,57	3233,17	3987,10	23,32	1786,00	1244,76	1644,00	32,07
Lydyti sūriai	36,00	47,00	31,00	-34,04	-	-	-	-
Kazeinas ir kazeinatai	105,00	154,00	41,00	-73,38	-	-	-	-
Išrūgų milteliai	284,00	-	-	-	692,00	1156,00	875,00	-24,31

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Kai kurių pieno produktų vidutinės savaitinės kainos (gamintojų) ES valstybėse
2004 12 06 - 2005 01 02, Lt/kg*, (be PVM)**

Valstybė, produktas	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %
Sviestas, 82% rieb.					
Lietuva (luitais)	7,95	8,25	8,21	8,03	-2,19
Lietuva (fasuotas)	9,27	9,46	9,61	10,02	4,27
Latvija	9,28	9,02	8,07	8,68	7,56
Estija	9,33	9,33	9,19	-	-
Lenkija	9,87	9,80	9,71	9,72	0,10
Vokietija, firminis	10,22	10,22	-	10,19	-
Prancūzija, pirma rūšis	10,08	9,94	9,88	9,84	-0,40
Belgija, firminis	10,41	10,37	10,29	10,29	0,00
Italija, firminis	10,70	-	-	-	-
Olandija, firminis	10,19	10,19	10,19	10,12	-0,69
Nugriebto pieno milteliai					
Latvija	6,93	6,67	6,67	6,85	2,70
Estija	6,91	6,95	6,83	-	-
Lenkija	6,88	6,85	7,14	7,06	-1,12
Vokietija	7,39	7,39	-	7,32	-
Prancūzija	7,42	7,29	7,25	7,08	-2,34
Belgija	7,30	7,27	7,15	7,14	-0,14
Olandija	7,18	7,15	7,08	7,01	-0,99
Nenugriebto pieno milteliai (26% rieb.)					
Latvija	7,98	8,32	8,32	7,89	-5,17
Estija	8,32	8,30	8,31	-	-
Lenkija	8,68	8,64	8,73	8,64	-1,03
Vokietija	8,93	8,93	-	8,77	-
Prancūzija	8,46	8,37	8,29	8,29	0,00
Belgija	8,83	8,80	8,75	8,77	0,23
Olandija	8,84	8,80	8,74	8,74	0,00
Išrūgų milteliai					
Lenkija	1,71	1,82	1,72	1,68	-2,33
Vokietija	1,66	1,55	-	1,55	-
Prancūzija	1,66	1,54	1,52	1,47	-3,29
Olandija	1,59	1,59	1,59	1,59	0,00
Kazeinas ir kazeinatai					
Lietuva	20,20	20,20	-	20,20	-
Sūriai					
Lietuva					
<i>Gouda tipo</i>	9,49	9,76	9,81	9,86	0,51
<i>Tilsit tipo</i>	10,11	10,27	10,42	10,30	-1,15
Latvija					
<i>Tilsit tipo</i>	9,34	9,58	9,42	9,58	1,70
Estija					
<i>Edam tipo</i>	9,43	9,99	10,18	-	-
Lenkija					
<i>Edam tipo, 42%</i>	10,20	10,26	10,25	10,63	3,71
<i>Gouda tipo</i>	10,17	10,26	10,33	10,44	1,06
<i>Emmentaler tipo</i>	10,73	10,49	10,67	10,90	2,16
<i>Parmezan tipo</i>	-	12,77	12,92	-	-
<i>Mozzarella tipo</i>	9,13	9,28	9,35	9,25	-1,07
<i>Radamer tipo</i>	12,08	11,99	12,31	12,47	1,30
<i>Feta tipo</i>	8,01	7,98	8,16	8,47	3,80
Vokietija					
<i>Tilsiter tipo, 45%</i>	9,55	9,55	-	9,74	-
<i>Edamer tipo, 40%</i>	9,84	9,84	-	9,86	-
<i>Gouda tipo, 45/48%</i>	9,89	9,89	-	9,91	-
<i>Lydytas sūris, 45%</i>	9,84	9,84	-	9,84	-

lentelės tęsinys 16 psl.

15 psl. lentelės tęsinys

Valstybė, produktas	50 sav.	51 sav.	52 sav.	53 sav.	Savaitės pokytis, %
Belgija					
<i>Gouda tipo, 48%</i>	12,19	12,19	12,19	12,19	0,00
<i>Cheddar tipo</i>	10,41	10,41	10,37	10,37	0,00
Italija					
<i>Parmigiano tipo</i>	28,49	-	-	-	-
<i>Grana Padano tipo</i>	21,75	-	-	-	-
<i>Provolone tipo</i>	16,50	-	-	-	-
<i>Provolone Cremona tipo</i>	16,06	-	-	-	-
<i>Gorgonzola tipo</i>	13,81	-	-	-	-
<i>Italico tipo</i>	15,09	-	-	-	-
<i>Taleggio tipo</i>	15,43	-	-	-	-

*kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, LVAEI, EKI, ZSRIR, ZMP

Pasaulinės kai kurių pieno produktų kainos 2004 12 13 - 2005 01 09, Lt/kg*

Produktas	Vidutinė kaina				Savaitės pokytis, %
JAV CME, FOB					
	2004 m.			2005 m.	
	51 sav.	52 sav.	53 sav.	1 sav.	
Sviestas, AA	8,86	8,75	8,62	8,97	4,06
Sūris Cheddar tipo, blokais	8,21	8,46	8,32	8,43	1,32
LPM, Centrinis ir Rytų regionas, FOB	5,06	5,04	4,96	5,16	4,03
NPM, Nacionalinis vid., FOB	8,06	7,56	7,44	7,53	1,21
Išrūgų milteliai, Centrinis regionas, FOB	1,40	1,40	1,37	1,38	0,73
Vakarų Europoje, eksportui, FOB					
	2004 m. 52 sav.		2005 m. 1 sav.		
Sviestas, 82% riebi.	5,23		5,19		-0,76
LPM	5,90		5,83		-1,19
NPM	6,01		5,96		-0,83
Lydytas sūris	6,07		6,02		-0,82
Išrūgų milteliai	1,81		1,73		-4,42
Okeanijos valstybės, eksportui, FOB					
	2004 m. 52 sav.		2005 m. 1 sav.		
Sviestas, 82% riebi.	5,43		5,38		-0,92
LPM	5,68		5,64		-0,70
NPM	5,75		5,70		-0,87
Sūris Cheddar tipo	7,17		7,11		-0,84

LPM - nugriebto pieno milteliai; NPM - nenugriebto pieno milteliai

Šaltinis: USDA

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

iki gruodžio 31 d. – laikotarpiu buvo suteiktos 122 eksporto bei 1 importo licencija pieno ir pieno produktų rinkos dalyviams. Pagrindiniai eksportuojami pieno produktai buvo sviestas, pieno miltai, grietinė ir sūris. Didžioji dalis eksporto licencijų suteikta sūrio eksportui. Analizuojamu laikotarpiu grąžinamųjų eksporto išmokų dydis už sūrį sudarė 1413,53 tūkst. Lt.

Daugiausia pieno produktų buvo eksportuota į Rusiją, JAV, Izraelį, Kazachstaną, Uzbekistaną ir Iraną.

Pagal ŽŪMPRIS, NMA parengė I. Tiškevičienė, tel.: (8-37) 397280

Patikslinimas: Agro RINKA Nr.16, 13 psl. „Europoje įsikurs nauja pieninė – Campina Arla“ pirmajame sakinyje „Susijungus Skandinavijos Arla Foods ir Danijos pieninių grupių Campina,...“ turi būti „Susijungus Skandinavijos Arla Foods ir Olandijos pieninių grupių Campina,...“.

Pasaulinės pieno supirkimo kainos (be PVM) 2003-2004 m., Lt/100kg*

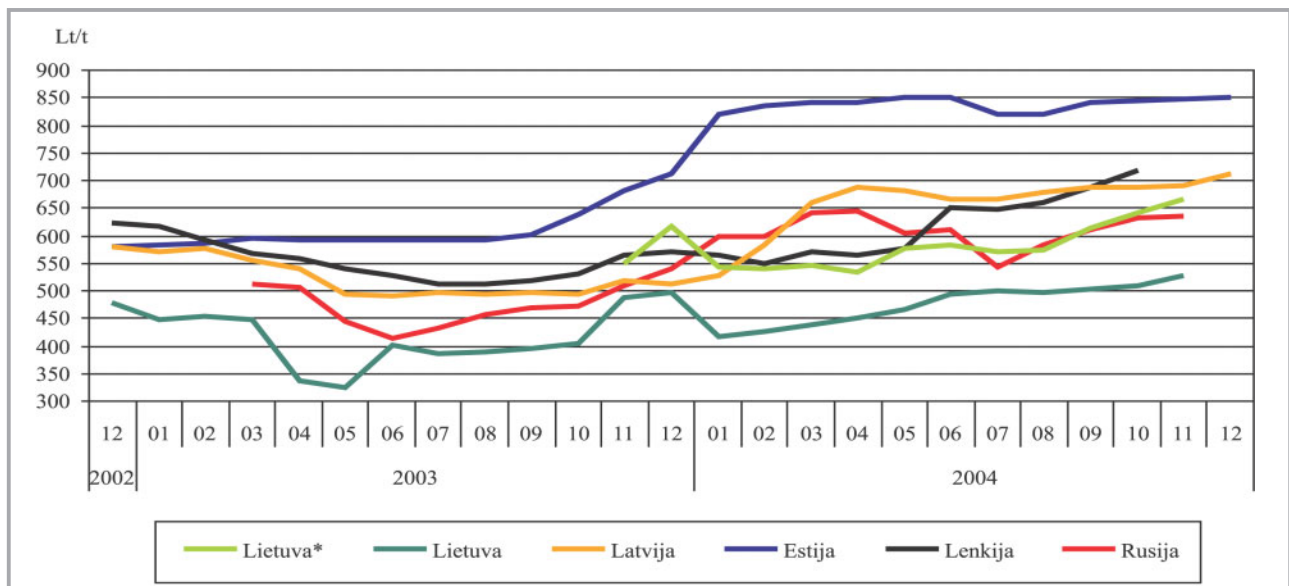
Pieninės pavadinimas	Valstybė	2003		2004		Pokytis, %	
		11	09	10	11	Mėnesio	Metų
Milcobel (Belgomilk)	Belgija	107,55	103,03	106,66	106,66	0,00	-0,83
Humana Milch Union eG	Vokietija	108,28	101,10	106,21	107,93	1,63	-0,32
Nordmilch	Vokietija	99,34	100,61	105,72	105,72	0,00	6,43
Arla Foods Denmark	Danija	101,13	97,23	96,92	96,95	0,04	-4,13
Kymppi Group	Suomija	126,44	126,48	126,48	128,13	1,31	1,34
Bongrain CLE	Prancūzija	109,25	110,77	109,59	107,04	-2,33	-2,02
Danone	Prancūzija	115,46	114,39	113,25	113,25	0,00	-1,91
Lactalis	Prancūzija	112,35	110,11	109,63	109,63	0,00	-2,43
Sodiaal	Prancūzija	-	120,43	115,15	111,28	-3,36	-
Arla Foods UK	D. Britanija	-	97,02	95,57	93,64	-2,02	-
First Milk	D. Britanija	95,02	91,29	88,43	88,70	0,31	-6,65
Glanbia	Airija	120,71	93,78	115,53	120,71	4,48	0,00
Kerry Agribusiness	Airija	107,28	94,92	94,95	94,95	0,00	-11,49
Campina	Olandija	109,21	102,44	104,27	106,38	2,02	-2,59
Friesland Coberco Dairy Foods	Olandija	112,25	105,86	105,86	105,86	0,00	-5,69
Arla Foods Sweden	Švedija	103,93	98,82	98,78	97,71	-1,08	-5,98
Vidutinė kaina		110,35	104,27	105,83	105,90	0,07	-4,04
JAV ²		97,68	103,69	97,68	98,85	1,20	1,20
Naujoji Zelandija ¹		55,28	56,94	57,73	60,46	4,72	9,37

Pastabos: standartinis 4,20% riebumas, 3,35% baltymų; bendras bakterinis užterštumas 24 tūkst./cm³, somatinių ląstelių skaičius 249 tūkst./cm³; metinis supirkimas – 350 tonų; 1 - vidutinė sezono kaina; 2 - III klasės, standartinis 4,20% riebumas, 3,35% baltymų; somatinių ląstelių skaičius 249 tūkst./cm³.

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: LTO-Nederland

Pieno supirkimo vidutinės kainos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje ir Rusijoje 2002 - 2004 m., Lt/t**

Lietuva* - 2003 m. 11 mėn.: 4,23% riebumo, 3,40% baltymų; 12 mėn.: 4,32% riebumo, 3,34% baltymų; 2004 m. 01 mėn.: 4,27% riebumo, 3,34% baltymų; 02 mėn.: 4,20% riebumo, 3,27% baltymų; 03 mėn.: 4,15% riebumo, 3,25% baltymų; 04 mėn.: 4,07% riebumo, 3,14% baltymų; 05 mėn.: 3,81% riebumo, 3,07% baltymų; 06 mėn.: 3,94% riebumo, 3,28% baltymų; 07 mėn.: 3,93% riebumo, 3,21% baltymų; 08 mėn.: 3,97% riebumo, 3,20% baltymų; 09 mėn.: 4,12% riebumo, 3,35% baltymų; 10 mėn.: 4,26% riebumo, 3,42% baltymų; 11 mėn.: 4,36% riebumo, 3,33% baltymų; Lietuva - kokybė: vidutinė visų rūšių; 3,4% riebumo, 3,0% baltymų; Latvija - 3,5% riebumo, 3,0% baltymų; Estija - 2002 11 - 2003 12: 3,5% riebumo, 3,0% baltymų; nuo 2004 01 mėn.: 3,8% riebumo, 3,2% baltymų; Lenkija - kokybė: vidutinė visų rūšių; 3,5% riebumo, 3,0% baltymų; Rusija - 3,4% riebumo.

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, EKI, ARIS

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų rinka

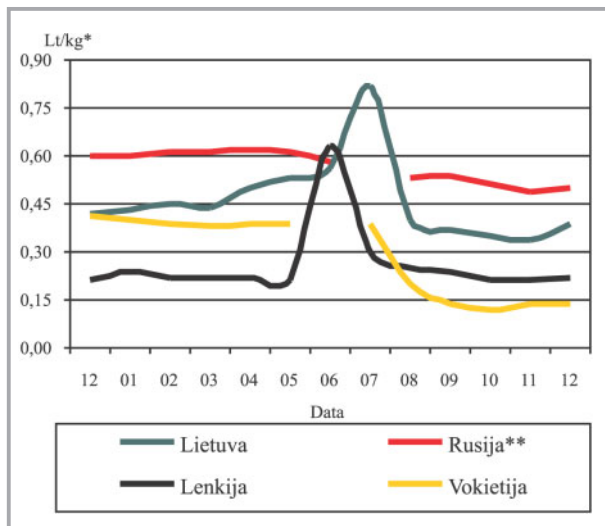
Lietuvos bulvių rinkos apžvalga

Nors pirmoje sausio pusėje bulvių realizacijos apimtys iš prekių ūkių sumažėjo, bulvių kaina išliko stabili. Vidutinė nefasuotų prekių bulvių kaina augintojų ūkiuose priklausomai nuo frakcijos dydžio buvo 0,35-0,45 Lt/kg, o fasuotų – iki 0,43-0,53 Lt/kg. Prognozuojama, kad nuo sausio vidurio bulvių paklausa turėtų padidėti.

2005 m. augintojai turės sumažinti bulvių pasėlių plotus

2004 m. gruodžio viduryje vidutinė bulvių kaina ES-5 šalyse (Vokietijoje, Nyderlanduose, Prancūzijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Belgijoje) siekė tik 60 EUR/t (207 Lt/t). Vokietijos, Nyderlandų ir

Bulvių vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse 2003 - 2004 m.

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

** Leningrado sritis

Šaltiniai: LDAA, ZMP, ZSRIR, ARIS

Belgijos augintojus gelbėja sutartinės kainos sutartyse su perdirbėjais, o Britanijos ir Prancūzijos augintojus – priemokos, kurias moka pakavimo stotys už labai aukštos kokybės bulves.

Ekspertai prognozuoja, kad 2004/05 prekybos metais (laikotarpiu nuo 2004 m. spalio iki 2005 m. gegužės) vidutinė bulvių kaina šiose šalyse neviršys 65 EUR/t (224 Lt/t), kai 2003/04 prekybos metais vidutinė bulvių kaina šiose šalyse buvo 153,9 EUR/t (531 Lt/t). Ji neturėtų siekti ir vidutinio 2002/03 prekybos metų kainų lygio – 69,9 EUR/t (241 Lt/t).

2004 m. ES-15 šalyse išauginta 47 mln. t bulvių. Tai 6 mln. t daugiau negu 2003 m. Nors plotai padidėjo tik 1,6%, tačiau derlingumas dėl palankių klimato sąlygų padidėjo 13%. Labiausiai derlius išaugo Belgijoje – 25%, Nyderlanduose – 14% ir Prancūzijoje – 11%.

Tam, kad būtų užtikrintas pasiūlos – paklausos balansas, 2005 m. augintojai turėtų ženkliai sumažinti bulvių pasėlių plotus. Prognozuojama, kad bulvių paklausai neigiamos įtakos turės ir dietologų rekomendacijos mažinti bulvių suvartojimą. Tam, kad subalansuoti ES bulvių rinką, ES-15 šalyse bulvių derlių reiktų sumažinti 7,1%. Tai reiškia, kad esant įprastiniam bulvių derlingumui¹, ES-15 šalyse maistinių ir sėklinių bulvių pasėlius tektų sumažinti 5%. Tuo atveju 2005/06 prekybos metais ES-5 šalyse vidutinė bulvių kaina padidėtų iki 100 EUR/t (345 Lt/t). Išaugintas derlius leistų patenkinti rinkos poreikius ir padidinti augintojų pajamas.

¹ ES-5 šalyse tai sudarytų 43,5 t/ha, lyginant su 45,5 t/ha derlingumu 2004 m. ES-10 šalyse - apie 26 t/ha

Bulvių kainos kai kuriose ES šalyse 2004 m. spalio - gruodžio mėn., Lt/t*

Data	Valstybė	Lenkija	Vokietija	Belgija	Olandija	Prancūzija	Ispanija	Danija	Jungtinė Karalystė
10 29		215	126	90	-	190	-	395	382
11 05		209	131	98	190	190	-	395	380
11 12		210	134	98	181	190	317	395	391
11 19		203	135	92	173	190	312	361	386
11 26		213	145	92	173	179	293	359	400
12 03		215	137	90	168	173	293	360	402
12 10		222	139	84	164	173	281	348	417
12 17		215	139	73	155	173	273	348	424
12 31		229	138	75	155	173	271	348	412

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą
Lenkija, Jungtinė Karalystė, Vokietija, Belgija - augintojų kainos

Šaltiniai: ZSRIR, Europos Komisija

Bulvių, daržovių ir vaisių pardavimo kainos Lietuvos prekiniuose ūkiuose 2004 12 20 - 2005 01 16, Lt/kg (be PVM)*

Daržovės	52 sav.		53 sav.		1 sav.		2 sav.		Savaitės pokytis, %	
	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Bulvės	0,35	0,45	0,35	0,45	0,35	0,45	0,35	0,45	0,00	0,00
Fasuotos bulvės	0,43	0,53	0,43	0,53	0,43	0,53	0,43	0,53	0,00	0,00
Burokėliai	0,25	0,35	0,25	0,35	0,25	0,35	0,25	0,35	0,00	0,00
Svogūnai	0,25	0,40	0,25	0,40	0,25	0,40	0,25	0,40	0,00	0,00
Morkos	0,30	0,40	0,30	0,40	0,30	0,40	0,30	0,40	0,00	0,00
Plautos morkos	0,45	0,55	0,45	0,55	0,45	0,55	0,45	0,55	0,00	0,00
Kopūstai	0,25	0,35	0,30	0,35	0,30	0,35	0,30	0,35	0,00	0,00
Raudoni kopūstai	0,50	0,60	0,50	0,60	0,50	0,60	0,50	0,60	0,00	0,00
Kiniški kopūstai	0,69	0,80	-	0,80	-	0,80	0,70	0,80	-12,50	0,00
Savojos kopūstai**	-	1,20	-	1,20	-	1,20	-	1,20	0,00	0,00
Porai	-	1,40	1,20	1,40	1,20	1,40	1,20	1,40	0,00	0,00
Salierai	1,20	1,50	1,20	1,50	1,20	1,50	1,20	1,50	0,00	0,00
Petražolės šakninės	1,00	2,50	1,00	2,50	1,00	2,50	1,00	2,50	0,00	0,00
Svogūnų laiškai	7,30	7,50	7,00	7,50	7,00	7,50	7,00	7,50	0,00	0,00
Obuoliai	1,00	1,40	1,00	1,40	1,00	1,40	1,00	1,40	0,00	0,00

* kainą lemia kokybė, prekinis paruošimas, pateikiamos produkcijos kiekiai, transporto išlaidos

Šaltinis: ŽŪMPRIS

** vnt. kaina

ES bulvių krakmolo gamybos kvotos nesikeis

Europos Komisija nutarė 2005/06 ir 2006/07 m. nemažinti bulvių krakmolo gamybos kvotų. Jos turėtų išlikti tokios pat, kaip ir 2004/05 m. Nuspręsta kvotų nekeisti nei naujoms ES narėms, nei narėms-senbuvėms.

2004/05 prekybos metais už krakmolui auginamas bulves bus mokama 110,54 EUR

Bulvių krakmolo gamybos kvotos 2005/06 ir 2006/07 m.

Valstybė	Tonos
Čekija	33 660
Danija	168 215
Vokietija	656 298
Estija	250
Ispanija	1 943
Prancūzija	265 354
Latvija	5 778
Lietuva	1 211
Nyderlandai	507 403
Austrija	47 691
Lenkija	144 985
Slovakija	729
Suomija	53 178
Švedija	62 066
Iš viso	1 948 761

Šaltinis: Europos Komisija

(381,67 Lt) išmoka už kokybiškų bulvių, reikalingų pagaminti vienai tonai krakmolo, kiekį. Vėlesniais metais išmoką numatoma sumažinti iki 66,32 EUR (228,99 Lt).

Lietuvos daržovių rinkos apžvalga

2005 m. pirmoje sausio pusėje daržovių paklausa ir kainos nedidėjo. Lietuvos ūkininkai, nenorėdami parduoti išaugintą produkciją žemiau savikainos, rinką užleidžia legaliai ir nelegaliai įvežamai lenkiškai produkcijai.

Situaciją ūkiuose apsunkina ir nežemiškai šilti orai. Jie neleidžia optimaliai atvėsinti ventiliuojamose saugyklose laikomą produkciją. Produkcijos laikymo kaštai didėja ir dėl pabrangusių energetinių resursų. Neventiliuojamose saugyklose laikoma produkcija jau pradėjo gesti, želti, todėl, užsitęsęs šiltiems orams, tikėtinas pigios, nekokybiškos produkcijos pasiūlos padidėjimas.

Šiuo laikotarpiu dar teberealizuojami neventiliuojamose bei ventiliuojamose saugyklose laikomi **baltagūžiai kopūstai**. Prekybos tinkluose kopūstų kokybė suprastėjo, nes didžioji jų dalis supirka dar prieš šventes. Aukšta kaina ir prasta kokybė verčia vartotojus rinktis pigesnę ir šviežesnę, nors dažniausiai be jokių kokybės sertifikatų parduodamą produkciją turguose. Kopūstų supirkimo kaina išliko stabili – 0,25-0,35 Lt/kg.

Kiniškų kopūstų paklausa gera, supirkimo kaina siekia 0,80 Lt/kg. Lietuviškos produkcijos turėtų užtekti iki kovo mėnesio.

Daržovių vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse 2003 - 2004 m.

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą
** Leningrado sritis

Šaltiniai: LDAA, ZMP, ZSRIR, ARIS

Geros kokybės **morkų** kaina išliko ta pati kaip ir gruodį. Neplautų morkų vidutinė kaina – 0,30-0,40 Lt/kg, o plautų – 0,45-0,55 Lt/kg. Nors prognozuojama, kad rinkoje gali padidėti blogos kokybės neplautų morkų po 0,20-0,25 Lt/kg pasiūla, geros kokybės morkų kaina neturėtų mažėti, nes jų pasiūla atitinka rinkos poreikius.

Burokėlių kaina svyruoja nuo 0,25 iki 0,35 Lt/kg.

Augintojai teigia, kad **svogūnų** pardavimo apimtys nepadidėjo. Per keturis 2004/05 prekybos mėnesius prekiniai ūkiai realizavo tik iki 15% laikomos produkcijos. Tuo tarpu ankstesniais metais per tą patį laikotarpį būdavo realizuota iki 45-50% produkcijos. Prognozuojama, kad dalis svogūnų produkcijos liks neparduota.

Geros kokybės svogūnai visuomeninio maitinimo įstaigoms tiekiami po 0,40-0,50 Lt/kg, didmeninės ir mažmeninės prekybos įmonėms – po

0,25-0,35 Lt/kg. Svogūnų pasiūla išlieka didesnė už paklausą.

ES svogūnų rinkos apžvalga

2004 m. ES-25 šalyse buvo išauginta 5,477 mln. t svogūnų. Tai 20% daugiau nei 2003 m. ir 13% daugiau nei 2002 m. Derliaus padidėjimą sąlygojo tiek išaugę pasėlių plotai, tiek aukštas derlingumas. Visa Europos svogūnų rinka yra perpildyta. Tokių gausių svogūnų derlių sunku realizuoti dėl stabilios jų paklausos ES vidaus rinkoje ir dėl ribotų eksporto į trečiąsias šalis galimybių. To pasekmė – didelis svogūnų kainų sumažėjimas.

Neabejojama, kad svogūnų pasėlių plotų didėjimą sąlygojo augintojus tenkinanti vidutinė svogūnų kaina, kuri beveik nekito per paskutinius tris metus. Manoma, kad situaciją svogūnų rinkoje sukomplikavo ir vis sunkėjanti situacija bulvių rinkoje. Paprastai augintojai augina abi kultūras, tačiau paskutiniaisiais metais svogūnų auginimas tapo ekonomiškai naudingesnis. Nors

2003 m. svogūnų pasėlių plotai buvo padidinti, tačiau dėl sausros sumažėjus derlingumui, svogūnų pasiūla atitiko paklausą. Taigi, pasėlių padidinimas 2003 m. neturėjo neigiamos įtakos svogūnų kainoms. Tai paskatino ES daržovių augintojus ir 2004 m. padidinti svogūnų pasėlių plotus.

Dar daugiau negu pasėlių plotai, išaugo svogūnų derlingumas. Nors paskutiniai vegetacijos mėnesiai neleido išauginti prognozuotą maksimalų svogūnų derlių, derlingumas daugelyje ES šalių buvo didesnis už vidutinį. Stambios frakcijos svogūnų lyginamojo svorio, o tuo pačiu ir jų pasiūlos padidėjimas dar labiau sumažino jų kainas.

Atskirose šalyse svogūnų kokybė skiriasi priklausomai nuo oro sąlygų derliaus nuėmimo metu. Šalyse, kur derliaus nuėmimo metu užsitęsė lietingi orai, svogūnų odėlė dėmėta. Kai kuriose partijose randami svogūnai su pavandenijusiom, rudom šerdelėm. Nežiūrint to, kad dėl drėgnų orų suprastėjo dalies svogūnų derliaus kokybė, geros kokybės svogūnų pakaks visiems 2004/05 prekybos metams.

Olandijoje iš sėklų auginamų svogūnų plotai padidėjo iki 20 tūkst. ha. Tai 3,6 tūkst. ha daugiau nei 2003 m. Iš sėjinukų auginamų svogūnų plotas siekė apie 4 tūkst. ha. Apie 1,1 tūkst. ha buvo užsėta raudonaisiais svogūnais. Net atmetus didesnę negu paprastai nestandartinių svogūnų kiekį, iš sėklų išaugintų svogūnų prekinis derlius turėtų siekti iki 880 tūkst. t.

Įvertinus vidaus rinkos poreikį, Olandijos svogūnų augintojai numato į kitas šalis išvežti

720 tūkst. t produkcijos. Tai reiškia, kad viso prekybinio sezono metu kiekvieną savaitę už šalies ribų reiktų realizuoti ne mažiau kaip po 18 tūkst. t svogūnų. Jei iki 2004 m. spalio vidurio šiuos kiekius buvo galima nesunkiai išvežti, tai vėliau išvežimo apmitys sumažėjo. Sunku tikėtis, kad jas pavyks padidinti ateityje, kadangi kaimyninėse šalyse taip pat užderėjo geras svogūnų derlius. Tačiau mažos svogūnų kainos atveria naujas galimybes eksportuoti svogūnus į Afriką ar kitas netradicines rinkas. Transportavimo išlaidoms į Afriką neviršijant 6,5 EUR/100kg paletę (22,4 Lt), svogūnus būtų galima parduoti 12-13 EUR/100kg (41,4-44,9 Lt/100kg) kaina. Vienintelė grėsmė – tolydžio krintantis JAV dolerio kursas Euro atžvilgiu.

Jungtinėje Karalystėje svogūnų plotai 2004 m. sudarė 10,4 tūkst. ha. Lyginant su 2003 m., jie išaugo 13%. Daugiausiai padidėjo raudonųjų ir rudųjų vasarinių svogūnų plotai. Svogūnų derlius lyginant su 2003 m. išaugo 19% – nuo 396 tūkst. t iki 490 tūkst. t. Raudonieji svogūnai sudarė 10% viso derliaus.

Perdirbimui skirtų svogūnų kainos mažos – 50 EUR/t (173 Lt/t). Tačiau labai aukštos kokybės vartojimui skirtų svogūnų kaina, lyginant su kitomis Europos šalimis, labai didelė – 150-200 EUR/t (518-691 Lt/t). Nors svogūnų kainos kitose ES šalyse daug žemesnės, juos įvežti į Jungtinės Karalystės rinką labai sunku, kadangi vartotojai renkasi tik šalyje užaugintą produkciją.

Prancūzijoje 2004 m. tiek svogūnų augimo, tiek derliaus nuėmimo metu oro sąlygos buvo beveik optimalios. Todėl šalies svogūnų augintojai išaugino gausų derlių. Apie 65% viso derliaus sudaro 60-80 mm dydžio svogūnai. Tikėtina, kad dėl aukštos produkcijos kokybės derliaus nuostoliai sandėliavimo metu bus minimalūs. Svogūnų plotus padidino tiek individualūs augintojai, tiek gamintojų organizacijos (GO). Ekspertai teigia, kad Prancūzijoje gali būti išauginta apie 482 tūkst. t svogūnų. Iš jų apie 190 tūkst. t išauginta GO narių ūkiuose.

Svogūnų kainos labai žemos, todėl augintojai pristabdė jų pardavimą. Tai gali sudaryti rimtų problemų vėlesniais realizacijos mėnesiais.

Danijoje 2004 m. laikymui auginamų svogūnų plotai padidėjo 3% – iki 1,52 tūkst. ha. Vasarinių svogūnų plotai siekė 1,24 tūkst. ha. Bendras svogūnų derlius, lyginant su 2003 m., padidėjo 15% – iki 67 tūkst. t. Daugelyje regionų svogūnų kokybė gera. Danai tikisi eksportuoti apie 10 tūkst. t svogūnų į Švediją. Intensyviai ieškoma ir kitų rinkų. Situaciją rinkoje komplikuoja žlungantis daržovių

ES-25 svogūnų produkcija, tūkst. t

	2004	Pokytis, %	2003	2002
ES-15	4412	20,6	3657	4005
iš jų:				
Nyderlandai ¹⁾	1015	23,0	825	850
Ispanija	1088	10,5	985	1101
Vokietija	424	55,9	272	293
Prancūzija	482	28,9	374	450
Jungtinė Karalystė	490	23,7	396	442
Austrija	104	5,1	99	108
Naujos šalys narės	1065	19,3	893	842
iš jų:				
Lenkija	763	12,5	678	585
Čekija	92	119,0	42	56
Vengrija	130	39,8	93	110
ES-25	5477	20,4	4550	4847

¹⁾ prekinė produkcija

Šaltiniai: gamintojų organizacijos, statistika, Produktschap Tinbouw, Euroonion meeting 2004

perdirbimo sektorius.

Vokietijos statistikos tarnyba informuoja, kad svogūnų plotai 2004 m., lyginant su 2003 m., padidėjo 15% – iki 9 tūkst. ha. Svogūnų paklausa lyginant su 2003/04 prekybos metais nežymiai padidėjo. Priežastis – sumažėjusios kainos.

Baltarusija nustatė muitus svogūnų įvežimui

Baltarusijoje išauginta 36 tūkst. t svogūnų. Šio kiekio pakanka šalies poreikiams patenkinti iki naujo derliaus. Todėl nėra būtinybės importuoti svogūnus iš kitų valstybių. Baltarusijos ministrų taryba, siekdama apsaugoti vietinius augintojus, 2004 m. gruodžio 29 d. įvežamiems svogūnams nustatė 100% muitą nuo muitinėje deklaruotos prekės vertės. Tokio dydžio muitas svogūnams galios nuo 2005 m. sausio 1d. iki balandžio 1 d. Nors svogūnų įvežimas į Baltarusiją nėra uždraustas, tačiau dėl didelio maito importuojama produkcija tampa nekonkurencinga vietos augintojų produkcijos atžvilgiu. Nuo balandžio 1 d. muitas įvežamiems svogūnams bus sumažintas iki 30%.

Šiuo metu Baltarusijoje taip pat galioja sezoniniai importo muitai bulvėms, burokėliams, morkoms ir kopūstams, nes šalyje yra pakankamos šių daržovių atsargos. Muitas bulvių importui sudaro 30%,

o kopūstams, morkoms ir burokėliams – 40% nuo muitinėje deklaruotos jų vertės.

Lietuvos obuolių rinkos apžvalga

Antroje gruodžio pusėje didieji sodininkystės ūkiai į prekybos tinklus tiekė antros klasės *Bogatyr* veislės obuolius po 1,00 Lt/kg, *Noris*, *Cortland* bei *Šampion* veislių obuolius – po 1,40 Lt/kg.

Obuolių augintojai tikisi sulaukti kompensacinių išmokų už patirtus nuostolius dėl pavasarinių šalnų. Jos bus pradėtos mokėti tuomet, kai šioms taisyklėms pritaras Europos Sąjungos Komisija. Vienkartinės kompensacinės išmokos bus skiriamos žemės ūkio veiklos subjektams, turintiems intensyviai prižiūrimų verslinių vaismedžių sodų bei verslinių uogynų, jei jie bus įregistravę žemės ūkio ir kaimo valdas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre ir 2004 m. deklaravę intensyviai prižiūrimus verslinius vaismedžių sodus bei uogynus.

Išmokų dydžiai: 535 Lt už intensyviai prižiūrimus verslinių vaismedžių sodų (obelų, kriaušių, slyvų, vyšnių, trešnių) hektarą; 270 Lt už intensyviai prižiūrimus verslinių uogynų (juodųjų ir raudonųjų serbentų, aronijos) hektarą; 460 Lt už intensyviai prižiūrimus verslinių uogynų (braškių, aviečių) hektarą.

Pagal ŽŪMPRIS, ŽŪM, LDAA, Agra Europe, PAM ir kitus šaltinius parengė Z. Cironkienė ir D. Reipienė, tel.: (8-37) 397449

Bulvių, daržovių ir vaisių kainos Lenkijos didmeninės prekybos bazėse 2005 m. 01 05-06, Lt/kg*

Vietovė		Broniškė		Poznanė		Sandomierzas		Vroclavas		Rzeszovas	
		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Daržovės, vaisiai											
Bulvės		0,30	0,34	0,23	0,25	0,21	0,25	0,21	0,25	0,25	0,34
Burokėliai		0,25	0,34	0,45	0,52	0,19	0,22	0,29	0,34	0,34	0,59
Morkos		0,42	0,67	0,50	0,63	0,17	0,42	0,34	0,50	0,50	0,67
Svogūnai		0,17	0,30	0,32	0,43	0,11	0,17	0,25	0,25	0,25	0,42
Gūžiniai kopūstai		0,17	0,25	0,17	0,25	0,08	0,10	0,15	0,15	0,17	0,25
Žiediniai kopūstai**		-	-	3,74	3,79	-	-	2,94	3,37	-	-
Kiniški kopūstai		0,84	1,09	0,93**	1,09**	-	-	-	-	-	-
Agurkai (trumpi)		8,41	10,94	-	-	-	-	3,79	4,21	-	-
Paprika žalia		3,37	4,21	-	-	-	-	5,05	5,05	-	-
Porai		0,84	1,51	1,35	1,85	0,76	0,84	1,51	1,68	-	-
Salierai		0,93	1,26	1,01	1,18	0,50	0,59	0,84	1,01	0,84	1,09
Salotos**		1,60	2,02	1,26	1,68	0,67	0,76	1,68	2,10	2,52	2,52
Kriaušės		1,68	2,52	1,26	2,10	0,84	1,43	1,26	2,10	1,68	2,80
Desertiniai obuoliai	<i>Gala</i>	0,93	1,26	1,01	1,12	-	-	1,01	1,26	0,90	0,90
	<i>Jonagold</i>	0,84	1,18	1,01	1,12	-	-	0,84	1,26	1,12	1,24
	<i>Ligol</i>	1,01	1,40	1,07	1,24	-	-	1,01	1,26	1,01	1,01
	<i>Lobo</i>	0,67	1,01	0,90	1,01	-	-	0,67	1,09	0,84	1,01
	<i>Šampion</i>	0,84	1,22	0,90	1,01	0,42	0,50	0,84	1,18	0,84	1,01

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

** vnt. kaina

Šaltinis: ZSRIR

Ekologiškų produktų rinka

Ekologiškų gyvulininkystės produktų gamyba Lietuvoje. Ekologinė gyvulininkystė yra svarbi sudėtinė ekologinės gamybos sistemos dalis, padedanti sukurti natūralų gamtinį balansą ūkyje ir praplečianti ekologiškų produktų asortimentą. Apie 39% ekologinės gamybos ūkių yra auginami galvijai ir paukščiai, 5% – bitės, apie 1% – užsiima žuvininkyste. 2004 m., palyginus su 2003 m., padidėjo galvijų skaičius (karvių ir telyčių – 115%, veršelių – 210%, penimų galvijų – 59%), avių ir ožkų – 77%, triušių – 254%, tačiau sumažėjo ūkiuose auginamų kiaulių – net 484%, paukščių – 28%, arklių – 39%.

Šiuo metu jau yra sertifikuotos ekologiškų pieno produktų perdirbimo įmonės: S. Ambrozienės individuali įmonė „Vysūreta“, gaminanti pasterizuotą ožkų pieną ir ožkų pieno sūrius; AB „Rokiškio sūris“ bei jo filialai – Ukmergės pieninė bei „Utenos pienas“, kurie sertifikavo ekologišką pieną, kefyra, sviestą, grietinę, varškę ir sūrius. Iš viso 2003 m. sertifikuota 12 ekologinės gamybos pieno produktų.

Mažmeninės prekybos centruose galima įsigyti ekologiško ožkų pieno, kainuojančio 5,98 Lt/l (0,5 litro pakuotėje). Lietuviškas ekologiškas ožkų pienas mažmeninės prekybos centruose yra netgi 10% pigesnis nei lenkiškas įprastinis ožkų pienas. Prekyboje galima rasti ir ekologiško ožkų pieno sūrių. Ekologiško karvių pieno bei jo produktų negalima įsigyti, nes dėl ekologiško karvių pieno trūkumo dar neveikia pieno ir jo produktų gamybos linijos. Lietuvos prekybos centruose negalima įsigyti

ekologiškos mėsos gaminių, nes nėra nei vienos sertifikuotos skerdyklos. Šiuo metu dauguma ekologiškų gyvulininkystės produktų realizuojami kaip įprastiniai.

Ekologinių bitynų skaičius Lietuvoje kasmet didėja. Pavyzdžiui, 2003 m. buvo sertifikuoti 47 ekologiniai bitynai, 2004 m. – 58. Daugiausia ekologinės ir pereinamojo laikotarpio gamybos ūkių, turinčių daugiausia bičių šeimų, yra Biržų, Varėnos bei Švenčionių rajonuose. Ekologinės bitininkystės ūkiai sparčiai kuriasi Švenčionių, Pasvalio bei Lazdijų rajonuose, kuriuose daugiausia pereinamojo laikotarpio į ekologinę gamybą ūkių. Ekologiško medaus kaina 2004 m. Lietuvos mažmeninės prekybos centruose buvo stabili – 24 Lt/kg, o turgavietėse bei mugėse kaina kito nuo 15 iki 20 Lt/kg. Ekologiško medaus kaina yra 14-15 % didesnė nei įprastinio medaus.

2003 m. sertifikuoti 12 ekologinės gamybos žuvininkystės ūkių, 2004 m. – 14. Didžiausi įžuvintų tvenkinių plotai yra Vilniaus, Šalčininkų, Rokiškio, Molėtų, Telšių, Prienų bei Raseinių rajonuose. Sparčiai plečiasi ekologinės gamybos žuvininkystės ūkiai Šalčininkų rajone. Bendras ekologinės gamybos žuvininkystės ūkių plotas 2003 m. buvo 2977 ha, 2004 m. – 3871 ha. Visuose ekologinės gamybos žuvininkystės ūkiuose yra auginami karpiai, 75% ūkių auginama lydekas, 65% ūkių – karosus, 50% ūkių – lynus.

Ekologinės gyvulininkystės plėtra Europos šalyse. Daugelyje šalių gyvulininkystė

Ekologinių bitynų skaičius, vnt.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Bitynų skaičius	7	11	21	22	46	47	58

Šaltinis: Ekoagros

Ekologiško ir įprastinio medaus pardavimo vidutinės kainos 2004 m., Lt/kg

Turgavietėse			Mažmeninės prekybos centruose		
Ekologiškas	Įprastinis	Kainų skirtumas, %	Ekologiškas	Įprastinis	Kainų skirtumas, %
17,50	15,25	15,00	24,00	21,00	14,00

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Auginamų žuvų rūšys žuvininkystės ekologinės gamybos ūkiuose, %

	Karpis	Lydeka	Karosas	Lynas	Starkis	B. Amūras	Peledė	Vėgėlė	Sykas
Ūkių skaičius	100	75	67	50	42	42	33	25	17

Šaltinis: Ekoagros

yra labai svarbus ekologinio žemės ūkio sektorius, o kai kuriose – net svarbiausias. Ekologiškų pieno produktų gamyba yra pagrindinis Europoje ekologiškų produktų sektorius, kuris kai kuriose ES šalyse sudaro iki 25% ekologiškų produktų rinkos, o Šveicarijoje – net trečdali. Ši gamyba daugiausia išplėtotą Austrijoje, Danijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Didžiosios Britanijos ekspertai teigia, kad nors ekologiškų pieno produktų gamyba pastoviai didėja, tačiau pasiūla nepatenkina augančio produktų poreikio, todėl auga importas. Ekologiški gyvulininkystės produktai Europos šalyse vidutiniškai kainuoja daugiau nei įprastiniai: mėsa – 52%, pienas – 42%, sūriai – 20%.

Ekologiškų gyvulininkystės produktų rinkos apžvalga Vokietijoje. Vokietijoje 2004 m. II pusmetyje, lyginant su I pusmečiu, kiaušinių supirkimo

pagal skerdenas kainos sumažėjo, o galvijų – išaugo.

2004 m. II ketvirtyje, lyginant su 2003 m., ekologiškų kiaušinių ir pieno gamintojų kainos sumažėjo, tuo tarpu ekologiškos paukštienos kainos nežymiai išaugo.

Vokietijos mažmeninės prekybos centruose 2004 m. lapkričio mėn., lyginant su spalio mėn., ekologiškų pieno produktų kainos sumažėjo, supakuotų šviežių kiaušinių vidutinė kaina išliko stabili – 10,12 Lt/10 vnt., veršienos vidutinė kaina nežymiai didėjo, o kiaulienos – mažėjo (išskyrus kiaulienos karbonadą). Ekologiškos jautienos kumpio su kaulu bei nugarinės kaina didėja, o kitų jautienos produktų kaina mažėja. Pastebimos daugelio ekologiškų mėsos produktų kainų mažėjimo tendencijos.

Pagal Ekoagros, ŽŪMPRIŠ, ZMP ir kitus šaltinius parengė V. Rutkoviėnė, G. Abraitytė, tel.: (8-37) 752202

**Ekologiškų kiaušinių ir kai kurių pieno produktų pardavimo kainos
Vokietijos mažmeninės prekybos centruose lapkričio mėn., Lt**

	Kiaušiniai	Pienas, 3,5% riebi.	Sviestas	Natūralus jogurtas, 3,5 % riebi.	Sūris Gouda, 45 - 48%
Kiekis	100 vnt.	1 l	250 g	150 g	1kg
2002 m.	99,80	3,52	5,63	1,55	38,36
2003 m.	99,10	3,56	5,52	1,52	37,77
2004 m.	10,12	3,63	5,52	1,48	38,36

Šaltinis: ZMP

Šaltinių sutrumpinimai

AMA	– Agrarmarkt Austria, Austrija
ARIS	– Agrarnaja Rynočnaja Informacionaja Sistema, Rusija
EKI	– Eesti Konjunkturiinstituut, Estija
IGC	– International Grains Council, D. Britanija
IKAR	– Institut Konjunktury Agrarnovo Rynka, Rusija
LDAA	– Lietuvos daržovių augintojų asociacija
LIFFE	– London International Financial Future Exchange, D. Britanija
LVAEI	– Latvijas Valsts Agraras Ekonomikas Instituts, Latvija
LŽŪMPRRA	– Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra
MD	– Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
PAM	– Projekt Agrarnovo Marketinga, Ukraina
STD	– Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės
VMVT	– Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
ZMP	– Zentrale Markt - und Preisberichtsstelle, Vokietija
ZSRIR	– Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej, Lenkija
ŽŪIKVC	– VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras
ŽŪM	– Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
ŽŪMPRIŠ	– Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema
USDA	– United States Department of Agriculture, JAV

Kopijavimas ar publikavimas viso leidinio ar jo dalies, be raštiško leidėjo sutikimo, yra draudžiamas.

© “Agro RINKA”

Leidėjas: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

V. Kudirkos g. 18, Vilnius,

Tel. (8-5) 266 06 01

Redakcinė kolegija, tel.: (8-5) 266 06 02, 266 06 14, (8-37) 397094

El. paštas: agrorinka@vic.lt

http://www.vic.lt/ris

Tiražas 2500 egz.

Maketavo R. Berūkštienė

Spausdino UAB “Lodvila”

Saltoniškių g. 29/3, Vilnius, tel.: (8-5) 2790111